MÁRIA SCHLUMPF — Dr. JOZEF LEŠCÁK

NÁBOŽENSTVO PRE MATKU A DIEŤA

MÁRIA SCHLUMPF

NÁBOŽENSTVO PRE MATKU A DIEŤA

Preložil

Dr. JOZEF LEŠCÁK

VYDAL SPOLOK SV. VOJTECHA V TRNAVE 1945

Nihil obstat.

Joseph Vávrovič,
censor ad hoc.

Nr. 1420/1945.

Imprimatur.

Tyrnaviae 9. Martii 1945.

Mons. Joseph Minárik,
vicarius generalis.

„Náboženstvo pre matku a dieťa" (Religionsbuchlein fiir Mutter und Kind) napísala Mária Schlumpf-ová, preložil Dr. Jozef Leščák podľa štvrtého Herderovho vydania vo Freiburgu i Br.

Tlačou knihtlačiarne Spolku sv. Vojtecha v Trnave.

Drahá slovenská matka,

ktorá práve berieš túto knihu do rúk, musím Ti prezradiť, že každé moje slovo je slabé, aby dostatočne vystihlo hodnoty tejto pomôcky pre matky. Urobili to omnoho väčší a povolanejší ľudia... Ich svedectvá nájdeš hneď na ďalších stranách. Nájdeš tam aj meno dnes už slávne panujúceho nášho sv. Otca Pia XII. Aj on túto knihu rád vzal do rúk a povedal o nej svoje slová, svoje milé slová.[1]

Vezmi ju aj Ty, milá matka! Ty si dala telesný život svojmu milému dieťaťu: kúsok seba vidíš v ňom... Teraz, keď ho vychovávaš — dávaš mu, rozviňuješ jeho duševný život... Či si doteraz nikdy nespozorovala, aký je ten život dôležitý, bohatý a krásny? Nespozorovala si, že veľa razy si nevedela celkom uspokojujúco odpovedať na otázky svojho miláčika... ? najmä na otázky z náboženstva ... ? Táto knižočka Ti chce pomôcť, chce Ta viesť spolu s Tvojím dieťatkom po krásnych cestách Božích právd. Daj sa nimi viesť, ako to už robí tisíce matiek v iných zemiach, nájdi si chvíľočku pri svojej práci, nazri do tejto malej pokladnice a uvidíš, aké perly sa v nej skrývajú... Vyberaj ich odtiaľ, ukazuj ich svojmu miláčikovi a tak ozaj obšťastníš jeho mladosť, pripravíš ho pre tento život a dáš mu aj základy večného života.

Drahá matka! Tvoje slová v pravom čase povedané svojmu dieťatku vykonajú omnoho viac, než niekedy dlhé reči najpovolanejších vychovávateľov okrem matky. Ani katechéta v škole tak ľahko nenájde cestu k srdcu Tvojho dieťaťa ako práve Ty. Preto ani chvíľku neváhaj držať sa pokynov, ktoré Ti nasledujúce stránky podávajú. Uč múdro svoje dieťa odmalička a budeš mať z neho radosť, keď vyrastie. Bude sa z neho tešiť aj spoločnosť, v ktorej ono bude žiť. V Tvojom dobrom dieťati bude ctiť aj Teba, dobrú matku!

Choď knižočka do celého Slovenska vojnou znepokojeného, usaď sa v každej rodine a vlievaj do sŕdc oblažujúci pokoj svojich večných právd, nech tak Kráľ pokoja vládne na tróne každého srdca...

Prekladateľ.

[1] (Matky a pedagogovia v zahraničí v krátkom čase rýchle rozobrali mnohotisícové náklady tejto knihy, takže už v r. 1940 vyšlo 6. vyd.)

Biskupské odporúčania k prvému a druhému vydaniu.

Pod titulom Náboženstvo pre matku a dieťa, sl. Mária Schlumpfová, učiteľka vo Wettigen, podáva *preskvostný dar katolíckym rodinám.* Bohom omilostená vychovávateľka vie predložiť *so zriedkavým umením* vcítenia sa do detskej duše bohatý obsah a vznešené myšlienky našej svätej viery. Šťastlivá matka, v ruke ktorej takýto učebný prostriedok splní svoju vznešenú úlohu; šťastlivé dieťa, ktorému pri zažiarovaní jeho duchovného života podáva sa *táto cenná duchovná strava.* Želáme tejto *prekrásnej* knižočke čo najširšie rozšírenie. Mohutne prispeje k tomu, aby vždy viac sa rozširovalo skoré sväté prijímanie detí, toto srdečné želanie Spasiteľa a jeho Cirkvi, aby vždy plné požehnania upevňovalo a skrz to prebúdzalo novú nádejnú jar v našom detskom svete a v kráľovstve Božom.

S t. G a 11 e n, na sviatok sv. Tomáša Aquin., 7. marca 1934.

A l o i s i u s, biskup.

V mene a z poverenia najdôst. biskupa churského potvrdzujem prijatie Náboženstva pre matku a dieťa a veľmi pekne ďakujem. Vysoké božské pravdy podarilo sa Vám urobiť ľahko pochopiteľnými detskému chápaniu, a to' tak jasne, pekne a milo', že táto knižočka naplní rozkošou každú matku a každé dieťa. Aj *pre učiteľov náboženstva nebude nepatrnej ceny.*

Ch u r, 24. apríla 1934.

F. H o f l i g e r, bisk. tajomník.

Zaslali ste mi Vašu knižočku. Celkom som ju prečítal a *nesmierne sa teším mnohému dobrému a plne hodnotnému.* Jedinečne ste dosiahli detský tón. Knižočka *je znamenitá* aj do rúk matky. Pedagogicky obsahuje dobrú detskú askézu.

S o l o t h u r n, 5. marca 1937.

F r a n z v o n S t r e n g, biskup baselský.

V našom milom Švajčiarsku je zaiste ešte veľa kresťanských matiek, ktoré sa veľmi namáhajú, aby zo svojho dieťaťa vychovaly zbožného a dobrého človeka. Ale niektorým sa to nedarí i keď majú najlepšiu vôľu, lebo nepochopili správne, ako sa to robí. Zdá sa,

nám, že Náboženstvo pre matku a dieťa od Márie Schlumpf-ovej, učiteľky vo Wettigen, *všetkým matkám preukáže znamenité služby* pri vyučovaní náboženstva a kresťanskej výchove detí. Preto sa nezdráham čo najvrúcnejšie ju odporúčať.

Si 11 en, 17. marca 1937.

V i k t o r, biskup sittenský.

Za zaslanie Vašej Náboženskej knižočky čo najúctivejšie ďakujem. Možno sa z nej úprimne tešiť. Podáva predsa celkom podáreným spôsobom ozaj detsky náboženské pravdy tak, že každá matka môže ich ľahko podávať svojim deťom. Kiež by našla prístup do mnohých rodín.

W i e n, 18. marca 1937.

I n n i t z e r, arcibiskup.

Pápežské odporúčanie k druhému vydaniu.

V a t i k á n 20. sept. 1937.

Svätý Otec rád prijal Vašu dobrú Náboženskú knižočku. Teší sa, že ste urobili náboženské učivo také jasné a priliehajúce pre deti, čo môže pomôcť predovšetkým matkám, aby napomáhaly život milosti svojich dietok. Jeho Svätosť si želá, nech Vaša knižočka prispeje k tomu, aby vznešené úmysly Pia X., pápeža-, detského prijímania, viac a viac sa uskutočňovaly. V tom smysle svätý Otec žehná Vaše vznešené ciele.

E. Oard. P a c e l l i.

Priateľský pozdrav matke a dieťaťu.

Matka! Táto knižočka je predovšetkým tebe určená! Má ti pomôcť podávať tvojim deťom základné pravdy našej svätej viery už aj pred školopovinným vekom.

Prečo to máš robiť?

Boh to chce!

Vyžaduje to časné i večné šťastie dieťaťa. Ako sa teraz teda priberieš dávať svojim deťom prvé náboženské poučenie?

Milá matka, tvoje vyučovanie predovšetkým nech nie je hodinou vyučovania, ale roztomilou zábavou o milom Bohu. Nadviaž pritom na veci, ktoré»sa vyskytujú v detskom živote.

Napríklad:

.Zemský otec, veľký a silný, o všetko sa starajúci, môže byť podnetom reči o nebeskom Otcovi, o Otcovi celého sveta, o milom Bohu.

Pekný belasosivý svet za slnečného dňa, s kvetami a potokami, noc so svojimi hviezdami, nedeľa, nedeľné zvonenie, Otčenáš — všetko je styčným bodom pre rozhovor o nebeskom Otcovi a modlenie sa k nemu.

Milá matka, ty sama si styčným bodom pre vedenie dieťaťa k nebeskej Matke. Pozorovanie obrazu Matky Božej, návšteva kaplnky našej milej Panej, spev mariánskych piesní, to sú cesty, ktoré dieťa privádzajú k mariánskej úcte.

Ukrižovaný na stene, klince v rukách a nohách milého Spasiteľa zaujímajú dieťa a prebúdzajú bolestný súcit v jeho srdci.

Vianoce vedú do mladých rokov Ježiša. — Lekár, ktorý navštevuje chorých, v uzdravení týchto dáva najavo nekonečnú veľkosť milého Spasiteľa.

Búrka a vietor, hlad a núdza — všetko styčné body pre rozprávanie biblických zázrakov Ježiša.

Pôst so svätým Veľkým piatkom, veľkonočná radosť, Nanebevstúpenie, Turice, tabernákulum, spovedelnica, zábradlie k prijímaniu, udalosti v rodine i u susedov — narodenie a zomretie — všetko príležitosti pre podanie náboženských právd deťom a privedenie ich k náboženským myšlienkam, citom a chceniu.

Tak vyrastá náboženské vyučovanie zo života — veselo a priateľsky — prirodzene a nevyumelkovane — od oka 'k oku — od

s-dca k srdcu. Z takého bezprostredného životného vyučovania rastie každá hlboká nábožnosť, ktorú život prináša, zošľachťuje a pripravuje pre večné šťastie.

Ty však sama nemôžeš podať deťom vznešené dobro hlbokej nábožnosti. Aj tu platia slová milého Spasiteľa:

„Bezo mňa nič nemôžete robiť."

Preto denne sa modli k božskému Priateľovi dietok, aby ti pomáhal pri tomto veľkom diele a požehnával tvoje námahy. Denne sa modli aj za svoje dietky, aby ich Ježiš omilostil a viedol k sebe.

Ale nielen za svoje dietky sa modli, lež sama ich priveď, len čo je to možné, ku svätému prijímaniu.

Cez tisícročia až do konca sveta nesie sa dojímavá prosba Spasiteľa:

„Nechajte malučkých ku mne prísť!
Nebráňte im!
Lebo takýchto je kráľovstvo nebeské!"

Matka! Veď svoje dieťa v pravom čase ku svätému prijímaniu. V tejto knižočke dozvieš sa na strane 87—91, otázka 16—22, čo hovorí Cirkev svätá o skorom svätom prijímaní.

Pre správne použitie tejto Náboženskej knižočky podám jednu radu: Usiluj sa, aby n a j d ô l e ž i t e j š i e z jej obsahu si prepracovala v jednom roku. V druhom a v treťom roku znovu preber a rozšír zodpovednú látku. Otázky, ktoré sú určené pre prvý rok, majú pred číslom *. Ale nedrž sa punktičkársky tejto požiadavky! Ber ohľad na výšku vyvinutého pochopu svojho dieťaťa! Nemuč deti učením modlitieb nazpamäť. Modli sa s nimi a časom sa ich samé naučia. Vo vyučovaní vyhýbaj sa všetkému pohaneniu, rozkazovaniu, nervozite. Nechci násilím učiniť dieťa zbožným. Keď musíš nasilu karhať a trestať, vyhýbaj sa poukazovaniu na tresty božie, najmä na peklo. Buď jemnocitná a múdra v náboženskej výchove svojich dietok!

Milá matka, ty si teda katechétkou domu, vodkyňou duší a dôverníčkou svojich dietok. Nikdy nebuď ľahostajná vo vyplnení tejto Bohom prikázanej úlohy! — Ani jeden týždeň bez Boha! — Nikdy nebuď bojazlivá! Do nekonečna dúfaj v pomoc Božiu! Ale nemysli, že deti po tvojom poučení, po ich spovedi a svätom prijímaní musia už byť svätcami. To nejde tak chytro!

Priberanie na duchovnej sile a veľkosti postupuje práve tak pomaly a nepozorovane ako rastenie tela. K tvojim vytrvalým modlitbám a zbožným slovám nech pristupuje ešte dobrý príklad, a vtedy môžeš byť presvedčená, že tvoje semienko prinesie mnohonásobné ovocie i keď často ho nespozoruješ.

Moje milé dieťa! Poslúchaj svoju milú matku a svojho duš-pastiera! Chce to od teba milý Spasiteľ. Chce však aj to, aby si sa usilovalo vždy lepšie, vždy hlbšie rozumieť učivu svätej viery. Tomu nemožno sa cez celý život naučiť. Odporúčam ti preto vrelo: Okrem svojho Katechizmu častejšie ber do ruky i túto knižočku, aby si si obnovilo a prehĺbilo v inej forme to, čo sa učíš v kresťanskej náuke.

Mária, Matka všetkých matiek, prijmi milostivo túto knižočku, a polož ju do žehnajúcich rúk tvojho Ježiša, ktorý v svätostánkoch našich kostolov túži po svätých deťoch!

Predhovor.

„Náboženstvo pre matku a dieťa" vstúpilo do sveta v svätom roku 1933/34. Pokorný vďak milému Bohu za jeho žehnanie! Úprimný vďak dôstojnému pánu farárovi A. Schonenbergerovi, Gúttigen, ktorý ma' kedysi vyzval, aby som napísala túto náboženskú knižočku, a pri jej písaní a vydaní s každej stránky bol mi na pomoci.

V reku 1937 ležalo pred nami „Náboženstvo" opravené a zväčšené. Úctyhodná vďaka pánu biskupovi Basel-Luganonskému, Dr. Františkovi Strengovi, ktorý skutočne otcovsky zastal sa knižočky a pracoval radou i skutkom na jej zlepšení, práve tak vysokodôstojnému pánu Regens Sidlerovi v Solothurn.

Dnes zjavuje sa „Náboženstvo" v treťom vydaní. Teraz opúšťa svoju najužšiu vlasť. Našlo už mnoho priateľov. K týmto priateľom počítam najmä ctihodnú sestru Žofiu a sestru Liobu, osvedčené katechétky z Freiburgu i. Br. Ich cennému popudu ďakujem, že teraz pred nami leží tretie zlepšené a rozšírené vydanie. Srdečná vďaka aj sl. Berte Schneiderovej z Beuerbergu pri Mníchove za jej priateľskú ochotu, s ktorou knižočku ilustrovala.

Napokon hlbokoprecítený vďak môjmu bývalému poradcovi, vysokodôstojnému pánu Môschovi, Solothurn a farárovi Hortovi, Gebensdorf, za ich činné prispenie pri prvom, druhom a treťom vydaní.

Wettig-en, na Veľkú noc 1939.

Mária Schlumpf.

Obsah.

Priatelský pozdrav matke a dieťaťu — — — — — 6
Predhovor — — — — — — — — — — — 9
O milom Bohu — — — — — — — — — — 13
O modlitbe — — — — — — — — — — 19
O svete — — _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ 29
O anjeloch — — — — — — — — — — 31
O ľuďoch — _ — — _ _ _ _ — _ _ 39
O milom Spasiteľovi — — — — — — — — 51
O hriechu — — — — — — — — — — 68
O spovedi — — — — — — — — — — 72
O milom Spasiteľovi v tabernákulu — — — — — 79
O svätom prijímaní — — — — — — — — — 83
O obete svätej omše — — — — — — — — — 92
O milej Matke Božej _ _ _ _ _ _ _ _ 101
O milosti pomáhajúcej — — — — — — — — 106
O poslednom dni — — — — — — — — — 109
O viere — — — — — — — — — — — 110
Modlitby pre dieťa _ _ — _ _ — — — — 114
Modlitby matky za seba — — — — — — — 118
Záver — — — — — — — — — — — 119
Pramene — — — — — — — — — — — 120

SLÁVA OTCUISYNUI DUCHU SVÄTÉMU AKO BOLO NA POČIAT-

KUTAK NECH JE ITERAZI VŽDYC-KY I NAVEKY VEKOV. AMEN.

O milom Bohu.[1]

*1. Kde je milý Boh?

Je na nebi, na zemi a na každom mieste.

2. Kde najradšej býva milý Boh?

V srdci pokrsteného dobrého dieťaťa.
Bol raz istý chlapček. Menoval sa Guido. Dopočul sa, že milý Boh prebýva v jeho srdci. Veľmi sa tomu divil. Keď ho večer matka ukladala do postele, znovu sa pýtal:
— Tak teda milý Boh prebýva v Guidovom srdci?
— Pravdaže! — odpovedala matka.
— A odkedy?
— Od krstu!
— A býva tiež v srdiečku bračeka?
— Áno, tiež!
Tu Guido vstal na svojej postieľke a radostne poskakoval, a celú noc sníval o milom Bohu. Niekedy Guido bol trochu neposlušný. Raz svojím krikom zobudil bračeka. I rozžialilo ho. že milý Boh tým odišiel z jeho srdca. Odhodil hračky, tichučko vstal a slzy mu tiekly z očú. Milý Boh však ešte bol v Guidovom srdci. Naraz Guido zakričal:
— Mamička, milý Boh je zasa tu. Cítim ho.

*3. Vidíš milého Boha?

Na tomto svete nevidíš milého Boha. Keď však budeš dobre a zbožne žiť, uvidíš milého Boha v nebi.

*4. Odkedy je Boh?

Boh nikdy sa nezačal.

[1] Veľmi často užívame v tomto dielku výrazy: milý Boh, milý Spasiteľ. Nech to robí i matka alebo katechéta v škole. Má to veľký výchovný význam. Takto aj samými slovami poukážeme na krásu a dobrotu, ktorá je v náboženských pravdách. Nech nás nezaráža novosť, ktorá len dobre môže pôsobiť! — Pozn. prekl.

Vždy tu bol.
Nikdy sa nepominie.
Vždy a vždy je rovnaký.
Nemení sa.
Je večný.

*5. Či je viac ako jeden Boh?

Nie, Boh je len jeden.

*6. Koľko osôb je v jednom Bohu?

Tri osoby:
Boh Otec.
Boh Syn.
Boh Duch Svätý.

*7. Každá osoba je milý Boh?

Boh Otec je opravdivý milý Boh.
Boh Syn je opravdivý milý Boh.
Boh Duch Svätý je opravdivý milý Boh, a predsa spolu je to len jeden Boh.

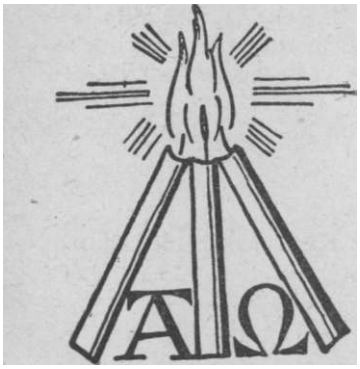

Tu vidíš tri sviečky.
Každá horí.
Tri plamene, a predsa
iba jeden plameň.
Tri svetlá, a predsa
iba jedno svetlo.

Z toho môžeš trocha lepšie pochopiť, ako je to, že v milom Bohu sú tri osoby a predsa spolu je len jeden Boh.

*8. Čo pre nás urobil milý Boh?

Boh Otec všetko urobil, nebo, celý svet i nás.

Chce nám byť Otcom.
Boh Syn stal sa pre nás Vykupiteľom, naším milým Ježišom.
Zomrel za nás.
Chce byť naším bratom.
Boh Duch Svätý nás posväcuje.
Chce v nás prebývať.

•9. Chcú tri božské Osoby, aby sme k nim raz do neba prišli?

Áno!
Boh Otec aj pre nás nebo pripravil.
Boh Syn svojím utrpením a svojou smrťou otvoril nám nebo.
Boh Duch Svätý vedie nás po ceste k nebu. Pomáha nám dosiahnuť nebo.

*10. Najmä kedy myslíme na tri božské Osoby?

Keď robíme znak svätého kríža.
Dieťa poznačí čelo, ústa a prsia znakom svätého kríža a pritom hovorí: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.
Otec alebo matka často robí svätenou vodou dieťaťu znak svätého kríža a pritom hovorí: Nech ťa požehná Všemohúci Boh Otec, Syn a Duch Svätý. Amen.
Robia to najmä večer a ráno, i keď dieťa ide ku svätej spovedi a ku svätému prijímaniu.

•11. Aký je milý Boh?

Nekonečne láskavý a verný.
Nekonečne pekný a dobrý.
Nekonečne svätý a spravodlivý.
Nekonečne veľký a silný.

Pred mnoho, mnoho rokmi žil na Východe muž, ktorý sa menoval Jób. Rád mal milého Boha a s každým človekom bol zadobre. Jób mal manželku a desať detí. Bol tiež veľmi bohatý. Patrilo mu mnoho sto oviec, ťáv, volov a oslov. Ale istého dňa zomrelo mu všetkých desať detí. Takto upadol do veľkej bolesti. Ale nielen to! V tom istom čase stratil všetko svoje stádo. Stal sa chudobným. Napokon upadol do hroznej choroby. Celé jeho telo, od hlavy až po päty, bolo plné opuchlín, vredov a hnisu. Smutný sedel na smetisku a črepinou si so-

škraboval hnis. Jeho žena sa mu vysmievala a hanila ho. Aj jeho priatelia ho roztrpčovali zlými slovami. Takto zbožný Jób nemal už pri sebe nijakého dobrého a milého človeka. Ľudia ho celkom opustili. Ale milý Boh zostal k nemu dobrý. On sám zostal mu verný. Uzdravil ho a obdaril znovu desiatimi deťmi a dvojnásobným bohatstvom. Jób žil na zemi ešte 140 rokov v zdraví a radosti.

Taký je milý Boh ku všetkým ľuďom, ktorí ho milujú. Nezabúda na nich. Je večne verný. V pravom čase prichádza jeho pomoc.

V Biblii prečítaj si aj dejiny o zbožnom Jozefovi, ako Boh zostal mu verný, keď ho bratia predali.
Bol raz istý veľmi dobrý chlapec. Menoval sa Stanislav. Keď videl alebo počul u iných detí niečo zlého, celý zbledol. Kliatby, hádky a všetko iné zlo nemohol počúvať a ani vidieť. Bol to svätý chlapec. Milý Boh je oveľa svätejší než tento chlapec. Nerád vidi a počúva, keď zle robíme. Keď sme dobrí, veľmi sa mu páčime. Preto rád pozerá na dobré deti.

*12. Z čoho má radosť milý Boh?

Keď v neho veríš,
keď v neho dúfaš,
keď ho miluješ,
keď sa zbožne modlíš,
keď chytro poslúchaš,
keď si ku každému milý,
keď si trpezlivý,
keď si usilovný.
keď nelužeš.
Slovom:
Keď si dobrým dieťaťom.

13. Čo máš z toho, keď robíš radosť milému Bohu?

Veľmi sa páčiš milému Bohu.
Dá ti radosť do srdca i uprostred bolesti.
Dá ti často už na tomto svete šťastie a požehnanie.
Radosť, ktorú si mu ty prejavil, odplatí ti po smrti tisícnásobne.
To sa stane v nebi.

Potom budeš sa už stále radovať.
V nebi je vždy ako by nedeľa.
Tam je tak pekne, ako si nijaký človek nemôže predstaviť.
V nebi zo všetkého najkrajším je milý Boh.

•14. **Cô sa nepáči milému** Bohu?

Keď sa nemodlíš,
keď sa zle modlíš,
keď v nedeľu nejdeš na svätú omšu,
keď v kostole sa smeješ a rozprávaš,
keď preklínaš,
keď neposlúchneš,
keď si vzdorovitý a grobiánsky,
keď si škriepny,
keď sa sáceš,
keď lužeš.
Slovom:
Keď zle robíš.

Milé dieťa, keď zle robíš, musíš sa teda polepšiť. Mysli na to. čo najhoršie je u teba, a potom poraď sa s matkou, ako by si to mohol premôcť. Vezmi do práce chybu za chybou. Takto sa staneš obľúbeným u milého Boha.

***15. Čo robí milý Boh, keď sa zle spravuješ?**

Tresce ťa.

***16. Kedy tresce milý Boh?**

Niekedy hneď,
niekedy až neskoršie,
najmä však po smrti.

***17. Vie milý Boh, čo robíš?**

Vidí všetko,
počuje všetko,
vie všetko.

***18. Má** ťa **rád milý Boh?**

Veľmi rád ťa má.
Stvoril ťa z čistej lásky.

Túži po tebe.
Prosí a žiada ťa, aby si ho miloval.
Napomína ťa v tvojom srdci k dobrému.
Chce, aby si prišiel do neba.
Stará sa o teba.
Daroval ti veľa dobrého a pekného:
milých rodičov,
prekrásny svet,
slnečné svetlo,
prechádzky lesom a po poli,
veselé detské hry,
nádherné ovocie.
Slovom:
Všetko dobré pochádza od milého Boha.

19, Ako sa páčiš milému Bohu?

Tak sa mu páčiš, ako keby si bol sám na svete.

*20. Čo preto musíš robiť?

Musíš ho preto milovať viac ako všetko na svete.
Tvoja práca, tvoja modlitba, tvoje bolesti musia patriť milému Bohu.

•21. Miluje Boh všetkých ľudí?

Všetkých!

*22. Prečo milý Boh dopúšťa bolesti na Fudí?

Pretože to nás robí peknými pred Bohom, keď sme pritom trpezliví.

*23. Čo nám prináša táto svätá trpezlivosť?

Radosť do srdca,
radosti v nebi, ktoré sú tisíc ráz väčšie než bolesti.

24. Musíme mať v každej bolesti takúto trpezlivosť?

V každej.

Veľkú trpezlivosť mal zbožný Jób a egyptský Jozef. Prečítaj si tieto dejiny v Biblii.

*1. Môžeme sa my s milým Bohom rozprávať?

Áno, ako dieťa so svojím dobrým otcom alebo so svojou milou matkou.

*2. Ako nazývame tento rozhovor s milým Bohom?

Nazývame ho modlitbou.

3. Chce milý Boh, aby sme sa modlili?

Áno!
Sám milý Spasiteľ sa modlil.
A povedal:
„Modlite sa vždycky."

4. Chce teda milý Boh, aby sme sa modlili vo dne v noci?

Nie!
Milý Boh vie dobre, že nám je to nemožné.
Milý Boh chce, aby sme i pracovali i odpočívali i zotavili sa.
Chce aj, aby sme niečo pretrpeli.
Ale všetka práca, odpočinok a zotavenie, všetky utrpenia sú pred milým Bohom ako modlitba.

5. Ako urobíš toto všetko modlitbou?

Keď budeš všetko robiť a trpieť,
aby si Bohu slúžil,
aby si sa mu páčil,
aby si sa mu stal priateľom.
To znamená:
Keď budeš pre neho žiť.

6. A ako môžeš povedať milému Bohu, že chceš pre neho žiť?

„Ježišu, Tebe žijem,
Ježišu, Tebe umieram,
Ježišu, Tvojím som v živote i v smrti."
Alebo:
„Milý Ježiš, všetko pre Teba!"

7. Kedy to povieš milému Bohu?

1. Ráno, v
2. večer,
3. cez deň, napríklad:
keď máš niečo urobiť,
keď ťa niečo bolí,
keď vidíš kostol.

8. Akú ešte inú modlitbu chce milý Boh?

Chce tiež prosebnú modlitbu.
Ježiš povedal:
„Proste a dá sa vám!"

***9. O čo máme prosiť?**

O všetko, čo potrebujeme pre telo i dušu.

***10. Pomôže milý Boh, keď sa modlíme?**

Vždy pomôže.

***11. Kedy pomáha?**

Niekedy hneď,
ale vždy v pravý čas.

Meieli rozbil v škole okno. Mal zaň doniesť peniaze. Sám ich nemal a rodičia azda tiež nemali. Netrúfal si teda im to povedať. Večer plný strachu líhal do postele... Pravda, nespal. Ticho plakal do svojej podhlavnice. Tu naraz prišiel mu na um milý Boh. Ten môže pomôcť. Meieli sopnul rúčky a so strachom povedal: „Milý Bože na nebi, dopomôž mi k potrebným peniazom".

Meieli zopakoval túto prosbu niekoľko ráz, až konečne zaspal. Keď sa ráno zobudil, už sa neobával. Myslel, že mu milý Boh teraz už pomôže.

Každý deň, keď išiel do školy, stretával ho pán Gôtti. Vždy to tak bolo — so dňa na deň! — Aj dnes. Dnes však pán Gôtti siahol do svojho vrecka vo veste a povedal: „Meieli, musím ti už raz niečo dať" — a vložil veľký peniaz do jeho malej rúčky.

Žila raz chudobná matka. Otec zomrel. Deti boly ešte malé. Nemalý teraz ani mlieka, ani vajec, ani peňazí, nič. Albert, najstaršie dieťa, musel preto ísť do školy bez raňajok. Bol hladný a zarmútený. Matka tiež bola zarmútená a menšie deti plakaly. Albert na ceste do školy išiel okolo kostola. Vstúpil dnu. Nikoho nevidel. Pokľakol v lavici, složil ruky a nahlas sa modlil:

„Drahý Spasiteľ, doma nemáme chleba, ani mlieka, ani vajec, ani peňazí, vôbec nič. Pomôž nám! Veľmi hladujeme. Mamička je preto zarmútená."

Potom Albert išiel do školy. Uľahčilo sa mu na srdci. Keď sa vrátil zo školy domov, na stole stála misa mlieka, veľký chlieb, kôš plný vajec, a vedľa ležaly i peniaze.

— Matka, to všetko anjel doniesol?

— Nie, — povedala matka, — milý Boh neposlal k nám nijakého anjela, ale i9tej'panej tak jasne vnukol, že to všetko zaniesla k nám.

Anneli počul raz v škole, že Duch Svätý posväcuje ľudí a že najmä na Turice na nich sostupuje. Preto pred Turícami modlil sa viac dní k Duchu Svätému a tešil sa na tento deň. Turice prišly. Anneli modlil sa ešte zbožnejšie k Duchu Svätému — celé predpoludnie a ešte aj popoludní.

„Príď, Duchu Svätý a posväť ma!" Ale nepocítil nič z Ducha Svätého. Preto pustil sa do plaču a celý večer bol zarmútený. O týždeň neskoršie Anneli spozoroval, že sa stal lepším dieťa-

ťom. „Prečo asi?" myslel si. Tu spomenul si na Turice. ,,Ó zaiste vtedy prišiel ku mne Duch Svätý. Prišiel však ozaj celkom, celkom tichučko, a urobil moje srdce lepším bez toho, žeby som to bol spozoroval."

Niekedy milý Boh nepomáha hneď, nechá nás čakať, keď to uzná za lepšie.

Žila raz svätá žena Monika. Jej syn nazýval sa Augustín. Bol veľmi zlý. Ó ako sa modlila táto matika, aby sa jej dieťa polepšilo. Ale vždy to s ním bolo zle. Často preň plakávala, a modlila sa len ďalej. Augustín stal sa mužom. Nič sa však nezlepšoval. Matka neprestávala sa modliť. Verila, že milý Boh predsa pomôže. A skutočne. Po rokoch sobral milý Boh všetky jej modlitby spolu — všetku jej trpezlivosť, lásku a všetky jej slzy — a to svätému Augustínovi dodalo takej veľkej duševnej sily, že stal sa nielen dobrým človekom, ale aj svätcom. Kým len svet bude trvať, nikdy nezabudne na túto svätú milú matku a jej svätého syna Augustína.

Niekedy milý Boh nedá nám to, čo my chceme, ale niečo lepšie.

Istá matka mala raz veľmi choré dieťa. Modlila sa: „Milý Bože, uzdrav mi ho!" Ale Boh to neurobil. Dieťa muselo zomrieť. Boh teraz mu dal niečo omnoho lepšie: krásne nebo.

Niekedy sa človek domnieva, že milý Boh vôbec nepomohol, a predsa Boh pomohol!

Istá mníška mala veľmi zlého brata. Pravidelne denne modlila sa za neho k milému Spasiteľovi, aby nakoniec predsa ako dobrý zomrel a neprišiel do pekla. Tu istého dňa došla zpráva, že brat spadol s vysokého mosta do hlbokej vody — úmyselne. Bola to strašná zpráva pre mníšku. Ako len chytro mohla, tak utekala do kaplnky ku Spasiteľovi a kričala: „Spasiteľ, kde bola tvoja pomoc?" Tu zaznel prívetivý hlas s oltára: „Nemohla byť medzi mostom a vodou?"
Tým mníška sa uspokojila a potešila. Vedela teraz, že milý Spasiteľ pomohol bratovi v poslednom okamihu.

12. Na čo teda máš myslieť, keď žiadaš niečo od milého Boha?

U milého Boha nijaká vec nie je nemožná.
Boh všetko môže.

Pomôže v pravý čas.
Milý Spasiteľ to tak prisľúbil.

Aby si všetko lepšie mohol pochopiť, uvažuj o bohatom, dobrom pánovi: Prídu k nemu traja mužovia vo veľkej núdzi. Do troch dni majú byť vyhodení z domu, lebo nemôžu zaplatiť nájomné. I prosia bohatého pána, aby im pomohol. Prvému pán ihneď dá chýbajúce peniaze. Druhému nedá ešte peniaze. Ale v deň, kedy chudobný muž mal opustiť dom, prichádza k nemu posol bohatého pána a hovorí: „Tento dom odkúpil sám pán, teda môžeš tu navždy zostať. Netreba ti už vypláca ť nijaký poplatok."

Ani tretiemu mužovi nedal peniaze. Len mu povedal:

„Človeče, nezabudnem na teba!"

Prichádza osudný tretí deň. Bohatý pán nechce o sľúbenej pomoci ani počuť. Polícia vyhadzuje chudobného človeka z domu s jeho ženou i deťmi. Smutní odchádzajú odtiaľ. Všetci susedia to vidia. Nikto nepomáha. Tu odrazu zastane pred nimi sluha bohatého pána a priateľsky hovorí:

„Poďte so mnou ku môjmu pánovi." Urobili to.

S radostnou tvárou pán im hovorí:

„Odteraz zostanete všetci pri mne na mojom zámku. Budete bývať v mojich izbách a budete jesť pri mojom stole a to cez celý život."

Vidíš, milé dieťa, tak robí aj milý Boh. Vždy pomôže. Čím viac však čaká, tým väčšia je jeho pomoc.

*13. Najmä ktorá modlitba sa páči milému Bohu?

Modlitba:

„Milý Spasiteľ, daj mi zbožným byť,
aby som s tebou v nebi mohol žiť."

*14. Máš sa modliť k milému Bohu len za seba?

Máš sa modliť za všetkých ľudí na celom svete,
za každého, koho poznáš i za každého, koho nepoznáš, najmä
za tých, ktorí trpia,
za tých, ktorí zle robia,
za tých, ktorí už zomreli.

Predovšetkým musíš sa modliť za svojich rodičov a súrodencov,
za kňazov a učiteľov.

•15. Vždy máš len prosiť?

Máš milému Bohu tiež ďakovať.
Ako priatelia sa tešia, keď im ďakuješ, tak i milý Boh sa teší, keď si mu povďačný.
Dobré dieťa ďakuje milému Bohu každý deň.

Osobitne pekná ďakovná modlitba znie:
„Ďakujem ti, Pane Ježišu Kriste,
že si za mňa na kríži zomrel iste,
ach, nedaj, aby tvoja krv a tvoje utrpenie,
boly pre mňa predsa stratené."

Dieťa, ktoré milého Boha celkom osobitne má rado, ihneď mu ďakuje za všetko dobro, napríklad:
za vychádzku,
za peknú hru,
za úlohu, ktorá sa mu podarila,
za radosť, ktorá sa iným ušla,
za dobrú spoveď,
za sväté prijímanie.
Pri všetkom rado hovorí milému Bohu:
„Ďakujem ti!"

16. Či aj inakšie môžeš hovoriť k milému Bohu okrem poďakovania a prosenia?

Verím v teba,
verím, že ma miluješ.
Ja ťa tiež milujem.
Klaniam sa ti.
Ó Ježišu, buď mi milostivý.
Ó Ježišu, buď mi milosrdný.
Ó Ježišu, odpusť mi všetky moje hriechy!

m, KTORÝSI NANEBESIAÍW POSVAT SA MENO TV0|E

ír[1]"

á H O Z

PRÍĎ* KRÁĽOVSTVO TVQ|E, AKO V NEBI TAKÍ N/1 ZEMI

CHLIEB NÄš. A ODPUSŤ NÄM NASE VI-

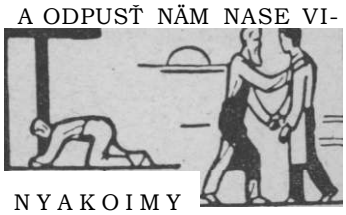

III-MVi NYAKOIMY

KAŽDODENNÝDAI NÁM DNES fODPOSÍAME SVOJIM VINNIKOH

***17. Ktorá je najkrajšia modlitba?**

Otčenáš:

Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno Tvoje,
príď kráľovstvo Tvoje,
buď vôla tvoja ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom
a neuvoď nás do pokušenia,
ale zbav nás od zlého. Amen.

Na protiležiacej strane je Otčenáš v obrazoch. Pozorne ich sleduj a prečítaj si, čo chcú povedať.

18. Kto prvý modlil sa Otčenáš?

Milý Spasiteľ.
On sám nás ho naučil.

***19. Mohli by ľudia prísť do neba, aj keby sa nikdy nemodlili?**

Nie!

20. Sú deti, ktoré sa nemodlia dobre?

Áno! A veľa je ich.
Modlia sa iba ústami.
Nemyslia na milého Boha.
Nedajú si námahy, aby myslely na slová, ktoré vyslovujú.
Takáto modlitba nevystupuje k nebesám.
Padá na zem ako čierny dym.
Dobrá modlitba vystupuje ako plameň k nebesám.

21. Je ešte dobrá modlitba, keď dieťa spozoruje, že bez viny myslelo na niečo iného?

Je! Ale nech sa dieťa hneď vráti v myšlienkach k milému Bohu.

***22. Kedy sa má dieťa modliť?**

Ráno a večer,
pred jedlom a po jedle.
V potrebe,
ale najmä v nedeľu.

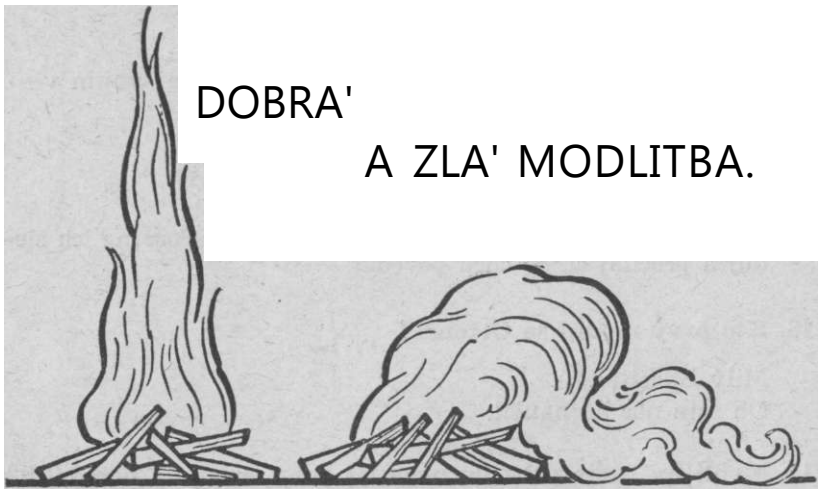

•1. Vždy bol svet?

Nie.
Len milý Boh bol vždy.

***2, Kto stvoril svet?**

Milý Boh.

3. Prečo stvoril milý Boh svet?

Lebo chcel ukázať svoju veľkosť a moc,
lebo nadovšetko rád má ľudí.

4. Ako stvoril Boh svet?

Povedal slovo a svet bol stvorený.
Bol však pustý, temný a prázdny.
Zem bola zaliata vodou.
Tu Boh urobil svetlo.

Vode rozkázal, aby sa stiekla. Tu začala šumieť, a tak vzniklý moria, jazerá a potoky. Zem a polia boly ešte pusté. Tu rozkázal milý Boh, aby rastliny vypučily a vtedy začalo všetko vzchádzať a rásť: tráva, kvety, byliny, krovie a stromy.

Potom urobil milý Boh jasné, teplé slnko, mesiac a vela hviezd, ktoré človek nemôže spočítať.

5. Aký bol svet, keď ho Boh stvoril?

Veľmi pekný.
Ukazoval Božiu nádheru.
Milý Boh ho požehnal.

***6. Z čoho urobil milý Boh svet?**

Z ničoho.
Boh rozkázal
a všetko povstalo z ničoho.

Keď Guido mal dva a pol roka, po prvý raz uzrel svet a veľa-veľa hviezd. Dal sa do radostného kriku a tlieskal rukami. Keď potom išiel do svojej malej postieľky, povedal: „Ó teším sa, že všetka táto krása patrí milému Ježiškovi." Svojmu bračekovi povedal: „Keď budeš veľkým a budeš vedieť chodiť, ukážem ti mesiac a hviezdy. To sú hračky milého Ježiška."

1. Co ešte stvoril milý Boh?

Stvoril ešte druhý svet, ohromný a skrytý, ktorý my nemôžeme vidieť.
To je svet duchov.

2. Prečo nevidíme duchov?

Lebo nemajú tela.
Duchovia sú bez tela, bez krvi, bez kože a bez kosti.
Nemajú oči, a predsa vidia.
Nemajú uši, a predsa počujú.
Aj my by sme boli duchovia, keby sme nemali tela.

3. Ako menujeme duchov?

Menujeme ich anjeli.

***4. Koľko je anjelov?**

Nikto ich nemôže spočítať, toľko ich je.

5. Odkedy sú anjeli?

Milý Boh ich stvoril pred prvým človekom.
Anjeli sú teda od tisíc a tisíc rokov.

***6. Kde sú anjeli?**

Sú v nebi.
Prichádzajú aj na zem.
Chytro ako blesk alebo ako naša myšlienka môžu prebehnúť celým svetom.

***7. Akí sú anjeli?**

Sú veľmi pekní, omnoho krajší než všetko krásne na svete, predsa nie sú takí pekní ako je milý Boh.
Sú svätí. Robia všetko, čo milý Boh chce.
Sú múdri. Mnoho vedia, omnoho viac než najmúdrejší ľudia, ale predsa nie viac než milý Boh.
Sú silní. Sú „ohromní v moci". Sú mocnejší než ľudia a zvieratá, sú mocnejší než búrka a vietor, mocnejší než všetko na zemi. Ale predsa nie sú takí mocní ako milý Boh.
Sú veľmi šťastliví a nikdy nezomrú.

Čítaj v „Biblických dejinách" pre školu dejiny Tobiáša, troch mládencov v ohnivej peci, Petra v žalári.

8. Sú všetci anjeli navzájom celkom jednakí?

Nie!
Aj hviezdy, kvety, ovocie navzájom nie sú jednaké.
Anjeli sú ako ľudia, odlišní jeden od druhého.
Majú tiež osobitné mená, napr. Gabriel, Rafael, Michal.

***9. Všetci anjeli zostali svätí a šťastliví?**

Nie!
Mnohí nechceli už poslúchať milého Boha.
Chceli byť samým Bohom.
Tak úmyselne spáchali najväčší hriech, aký len možno.
Preto boli shodení do pekla.
Tam sú večne trestaní pre svoj hriech.
To všetko stalo sa predtým, ako boli stvorení ľudia.

10. Aj zlí anjeli sú **pekní?**

Nie!
Pre hriech stratili krásu.
Zlí anjeli stali sa velmi ošklivými.
Keby sme ich uvideli, od hrôzy by sme zomreli.
Teraz sa menujú diabli alebo zlí duchovia.

***11. Co robia zlí anjeli?**

Nenávidia milého Boha.
Sužujú ľudí, ako môžu.
Rozmýšľajú o tom, ako by mohli urobiť, aby ľudia stali sa zlými a prišli do pekla.
Keď dieťa začína byť zlé, diabli sa tešia.

*12. Čo máš robiť, keď ti zlý anjel niečo vnuká?

Nepočúvať naň, ale hneď na niečo iného myslieť.

13. Čo sa stane, keď poslúchaš zlého anjela?

Upadneš do hriechu a do nešťastia.

*14. Čo robia dobrí anjeli?

Milujú Boha.
Chvália ho a oslavujú.
Klaňajú sa mu.
Poslúchajú ho.
Sú celkom oddaní milému Bohu.
Sú jeho sluhovia a poslovia.

15. Dobrí anjeli majú aj u človeka čo robiť?

Áno! Veľmi mnoho!
Keď milý Boh dáva človeku život, hneď na rozkaz Boží sostúpi anjel plný lásky a milosrdenstva k malému slabému dieťatku.
Je jeho anjelom strážcom.
Zostáva pri ňom vždy — až do smrti — deň a noc — on nikdy nespí.
Chráni človeka od nešťastia.

Modlí sa za neho.
Osvätuje ho.
Napomína ho.
Prináša mu šťastie a požehnanie.
Prináša mu tiež tresty, aby sa polepšil.
Po smrti ho odprevadí na druhý svet, do neviditeľného sveta duchov.

V Ziirichu na Säntissovej ulici bývalo chudobné chlapčiatko, Fritzli. Bolo chudobné, lebo jeho otec navždy odišiel, a ešte chudobnejšie, lebo jeho matka ho nemilovala. Často musel hlad trpieť. Zato kedy-tedy Fritzli mohol sa celkom zvlášť uživiť, lebo mal dobrého anjela strážcu. Ale aj modlil sa k nemu každý deň.

Každé ráno prvé čo urobil bolo, že vyšiel na schodište domu. Vyškrabal sa hore na okraj okna, otvoril okno a pozeral dolu na kamarátov vo dvore.
Raz tiež tak opustil svoj byt. Mal vtedy päť rokov. Matka rozprávala sa v izbe s istou paňou. Fritzli zatvoril dvere na chodbe, chcel na schody a potom k oknu. Ale ruka, ktorú nevidel, ho zadržala. Fritzli musel zostať stáť hore na schodišti vpred naklonený. V tom okamihu počul tiež jemné šepkanie:

„Nechoď tam!
Zostaň stáť!"
Fritzli prekvapený obzrel sa dookola, kto to šepká. Nikto tu nie je. Dvere sú zatvorené. Zrazu Fritzli vedel aj to, že práve teraz niečo shora spadlo, a že pri ňom je jeho anjel strážca.
Skutočne o sekundu spadol so strechy veľký ťažký plech, rozdrúzgal celé okno a tiež široký okraj okna bol celkom rozbitý. To by sa bolo Fritzlimu stalo!
Dnes Fritzli je už veľkým mužom, ale vždy ešte s radosťou rozpráva, ako mu jeho anjel strážca zachránil život.

*16. Prečo anjel strážca nechá svojho chránenca, aby niekedy ochorel, stal sa nešťastným alebo i zomrel?

Lebo tak to chce milý Boh.

*17. Prečo sa stávajú mnohé deti zlými, hoci vždy majú pri sebe anjela?

Lebo ho neposlúchajú.

Raz na ulici v Carihrade zastal istý muž. Plakal. Hneď zakryl si tvár oboma rukama, hneď zas vystrčil ruky k nebu. Videl to opát Makárius. Pristúpil k mužovi a pýtal sa ho:
— Prečo si taký smutný?
Tu muž hovoril:
— Ja som anjel strážca istého človeka, ktorý má plno veľkých, špatných hriechov a nechce sa polepšiť. To ma zarmucuje.
Makárius odpovedal:
— Prečo si mu nevnukol, aby nepáchal tieto hriechy?
Anjel hovoril:
— Nemôžem k nemu ísť, lebo pre svoje hriechy stal sa sluhom diabla. Teraz už vie, že nesmie sa dopúšťať týchto hriechov a že vedú do pekla. Človek však môže robiť, ako chce. Milý Spasiteľ nikoho nenúti, aby prišiel do neba. Môj úbohý človek chce sa dopúšťať týchto hriechov. Nechce ich opustiť.
Makárius ďalej sa pýtal:
— Prečo teda plačeš a dvíhaš svoje ramená k nebu?
Anjel odpovedal:
— Vidím, ako diabli sa veselia nad mojím úbohým človekom. Preto volám k Bohu, nech ráči oslobodiť tohto človeka od diabla, a nech urobí, aby plný ľútosti sa vyspovedal, kajal sa, polepšil sa a znovu mi bol odovzdaný. To by bol pre mňa veľký deň radosti.
Nato anjel zmizol.

***18. Ako ti hovorí svätý anjel strážca?**

Celkom ticho a jemno,
nanajvýš zriedkavo cez tvoje uši,
do tvojho srdca,
do tvojich myšlienok.
Niekedy tak hovorí:

Mal som ísť domov.
Mal som všetko matke povedať.
Mal som sa modliť.
Mal som zadobre byť s týmto dieťaťom.
Nemal som ísť so zlým dieťaťom.

Blízko Fritzliho bytu stála továreň na čokoládu. Denne bolo tu vidieť otvorené veľké dvere. Fritzli a jeho kamarát videli aj to, že cez tento vchod išlo sa k podstavcu, na ktorom sa sušily čokoládové tyčinky. Po týchto čokoládových tyčinkách

obidvaja veľmi zatúžili. Tak chodievali dlhý čas každý týždeň raz k tomuto podstavcu s čokoládou. Zakaždým jeden vchádzal dnu a bral z týchto sladkostí. Fritzli mal vtedy sedem rokov. Vedel už, že sa to nesmie brat — ale bolo mu to jedno. Pre neho hlavnou vecou bolo, že ho neprichytili.

Takto tiež raz prišli malí zlodeji pred veľký dom k otvoreným dverám. Tentoraz bol rad na Fritzlim, aby išiel dnu. Ale zrazu, práve pred dvermi, povedal mu vnútorný hlas, teraz nie šeptom, ako niekedy na schodišti domu, ale hlboko v srdci:

„Nechoď dnu — teraz ťa prichytia — skonči s tým kradnutím!'

Fritzli zostal stáť a povedal kamarátovi:

„Ty, nejdem dnu! — Chytia nás, — urobme tomu koniec. Ja to už neurobím."

Kamarát 'však nechcel o tom ani počuť a sám vošiel dnu. Tu Fritzli videl, ako sa naňho vrhol veľký silný muž, hodil ho na zem a neľútostne ho bil. Fritzli odskočil odtiaľ ako najrýchlejšie mohol.

Teraz zas zachránil anjel strážca Fritzliho od krádeže.

*19. Najmä ktorí ľudia majú od svojho anjela strážcu veľkú pomoc?

Ľudia poslušní.

Ľudia, ktorí radi majú svojho anjela strážcu a k nemu sa modlia.

V Ríme žila raz istá pani. Bola veľmi dobrá, až svätá. Volala sa Františka. Po roky vídavala svojho milého anjela. Vzal na seba postavu chlapca asi deväťročného. Svetlý jas osvetľoval jeho postavu, a keď niekedy Františka jeho samého nevidela, tak vždy videla tento nebeský lesk. Jeho čelo bolo vždy jasné. Oči hľadely k nebu a boly neopísateľne čisté. Vlasy v prstencoch padaly na plecia. Šaty boly dlhé a bieloskvúce. Keď Františka išla špinavou ulicou, anjel sa nikdy nedotkol nohami špiny.

Tento anjel bol pri nej na každom kroku. Keď Františka nevedela, čo od nej milý Boh žiada, spýtala sa anjela a on jej to povedal. Jeho hlas znel tak krásne, že sa to nedá povedať. Keď zlý anjel chcel jej niečo vnuknúť, povedala to svojmu anjelovi. Tento pohliadol na zlého anjela žiariacim pohľadom tak, že musel sa vzdialiť.

Keď sa Františka dopustila len celkom malého hriechu, anjel

ju potrestal. Potom aj to videla, ako mizne. Keď však svoje hriechy oľutovala a sa vyspovedala, znovu ho videla.
Keď sa Františka bála, pohliadla na anjela priateľsky a strach zmizol.

***20. často sa prihodí, že Fudia vidia svojho anjela?**

Nie! Veľmi zriedka.

21. Prečo vidia niektorí ľudia svojho anjela strážcu?

Lebo tak to chce milý Boh.
Anjel potom priberie zdanlivé telo.

s

***22. Ako sa modlíš ku svätému anjelovi strážcovi?**

Svätý anjel, strážca môj,
daj mi byť vždycky tvoj,
Vo dne, v noci, prosím ťa,
chráň, spravuj a veď ma.
Pomôž mi životom dobre, zbožne ísť,
aby som mohol do neba prísť.

O svätom Michalovi archanjelovi.

Je najvyšší anjel.
Jeho meno znamená: Kto ako Boh?
Svätý Michal vie:

> Nikto nie je ako Boh!
> Len Boh je veľký.
> Len Boh môže všetko.
> Všetci anjeli a všetci ľudia nič nemôžu robiť bez milého Boha.

Keď sa zlí anjeli chceli stať ako Boh, svätý Michal nerobil to s nimi.
Nie, zastával sa milého Boha.
Bojoval proti zlým anjelom.
A všetci dobrí anjeli ho napodobňovali

Svätý Michal so svojím anjelským zástupom stal sa ich majstrom-
Svätý Michal je hrdina.
Je mocný! — Diabli sa ho boja.
Je svätý! — 2ije celkom pre milého Boha.
Vždy ešte bojuje za veci milého Boha.
Je dobrotivý! — Keď diabol sužuje človeka, vtedy rád sa vypraví, aby zahnal zlého anjela.
Dozerá aj na celý národ.
Pretože svätý Michal je taký mocný, taký svätý, taký dobrotivý, ľudia radi sa modlia k nemu.
Každý deň po svätej omši sa modlia:

Svätý Michal archanjel, bráň nás v boji; proti zlosti a úkladom diablovým buď nám ochranou. Pokorne prosíme: Nech ho zavráti Boh. A ty, knieža vojska nebeského, mocou Božskou zažeň do pekla satanáša a iných zlých duchov, ktorí sa na skazu duší po svete potulujú. Amen.
Na mnohých miestach ľudia postavili kostoly a kaplnky, aby uctievali Michala archanjela. Preto svätý Michal právom je nazvaný anjelom strážcom katolíckej Cirkvi.
Všad3 ho milujú. Všade k nemu volajú.[1])

*) Poznámka: Svätý Michal archanjel aj na Slovensku je osobitne uctievaný. K jeho úcte sú postavené mnohé kostoly. Aj povestná brána nášho hlavného mesta Bratislavy nazýva sa „Michalskou bránou". Na jej vrchole totiž je sv. Michal archanjel, ktorého naši predkovia uctievali ako ochrancu mesta. Dodnes tam stojí a pripomína nám, aby sme sa k nemu utiekali o pomoc a ochranu v pokoji i v rušných chvíľach...

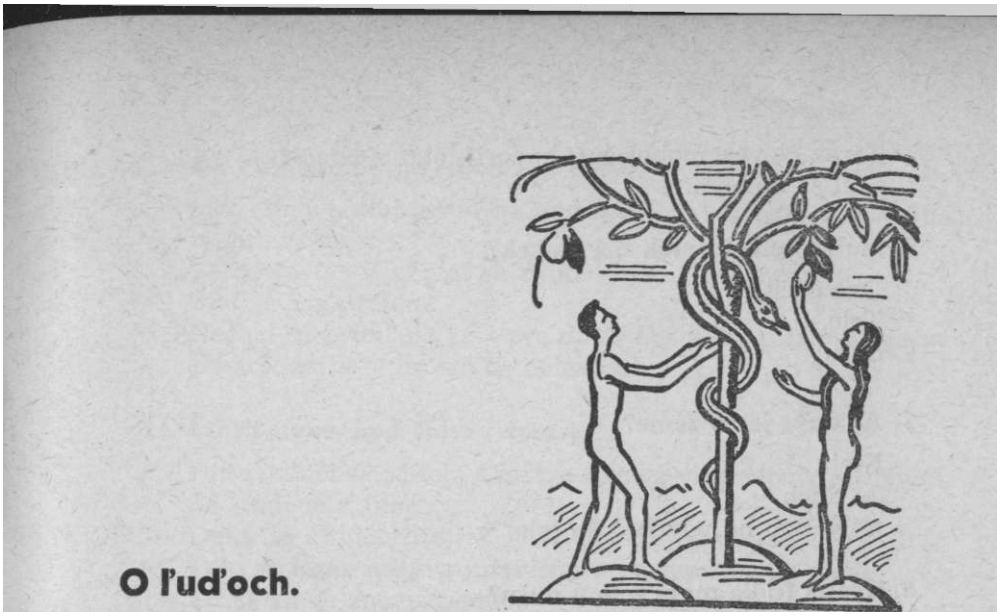

***1. KoFko stvoril milý Boh ľudí na počiatku?**

Najprv jedného človeka.

***2. Prečo stvoril Boh človeka?**

Aby mu človek slúžil a potom,
aby k nemu prišiel do neba.

3. Ako stvoril milý Boh človeka?

Milý Boh použil zem a urobil z nej človeka.

4. Aký však bol tento prvý človek?

Nič ešte nevedel.
. Nemohol ani myslieť a ani hovoriť.
Očami ešte nevidel.
Ušami ešte nepočul.
Nemohol ešte stáť a chodiť.
Bol ešte mŕtvy — bez života.

5. Ako urobil milý Boh človeka živým?

Vdýchol do neho niečo cenného.
Bola to duša.

Teraz človek mohol čuť, hovoriť, stáť a chodiť.
Stal sa žijúcim.

6. Koľko teda čiastok má človek?

Dve čiastky:
Telo,
dušu.

7. Aj duša je zo zeme?

Nie!
Je duch,
milý Boh ho vdýchol do tela.

8. Všetci ľudia majú telo a dušu?

Všetci.

9. Čo je cennejšie, telo či duša?

Duša.

10. Prečo?

Telo je len zo zeme a vráti sa znovu do zeme.
Duša je dychom milého Boha.
Podobá sa milému Bohu.
Telo zomrie.
Duša nikdy nezomrie.
Duša je teda hlavnou vecou v človekovi.
Telo je iba mäso a krv, koža a kosti.
Telo pre dušu je ako šata.

11. Čo hovorí milý Spasiteľ o cene duše?

Spasiteľ hovorí:
„Čo osoží človeku, keby celý svet získal, ale na svojej duši by škodu utrpel!"

12. Každá duša je viac hodná ako celý svet?

Áno!
Každá duša je viac hodná než celý svet so svojou nádherou.

13. Co teda urobil milý Boh pre duše?

Milý Boh poslal preto na zem svojho jediného Syna, aby zachránil duše.
Tento jediný Syn stal sa chudobným človekom.
Stal sa Spasiteľom.
Nechal sa pribiť na kríž pre duše, aby duše prišly do neba.
Zomrel za ne v hrozných bolestiach.

14. Čo sa stane, keď človek zomrie?

Duša odlúči sa od tela a mŕtve telo už viac nepočuje, nevidí.
Je studené a tuhé.
Duša, to najdôležitejšie, už vtedy nie je v ňom.
Telo sa teraz nazýva mŕtvolou a pochová sa do zeme.
Tu.sa stane znovu zemou.

15. Zostane telo vždy zemou?

Nie!
Na konci sveta ho milý Boh zasa vzkriesi a spojí s dušou.

16. Kam ide duša po smrti?

Do večnosti.

17. Ako to, že duša ide do večnosti?

Duša bez hriechu a bez trestu príde do neba.
Ak má malé hriechy (ľahké hriechy), príde do očistca.
Ak má veľké hriechy (smrteľné hriechy), príde do pekla.

Keď sú duše v očistci, volajú sa „úbohé duše" („dušičky" — pozn. prekl.). Sú úbohé, lebo si samy nemôžu pomôcť. Chcely by robiť dobre, čo nerobily na zemi, ale už nemôžu. Musia už len trpieť za svoje hriechy, kým sa celkom neočistia.
Anička napísala si do knižočky „Moja duša je stvorená pre večný život, aby bola nekonečne šťastlivá. Milý Boh chce, aby bola večne šťastlivá. Teraz to odo mňa závisí. Mama túto prácu nemôže za mňa spraviť."

***18. Ako sa menoval prvý človek?**

Adam, to znamená: Muž zo zeme.
Bol prvým otcom.

***19. Ako sa menoval druhý človek?**

Eva.
Bola prvou matkou.

***20. Kto stvoril druhého človeka?**

Milý Boh.

***21. Akí boli prví ľudia?**

Boli pekní, zdraví a silní.
Nebývali unavení.
Nebývali chorí.
Nemuseli zomrieť.
Boli pánmi nad zvieratmi.
Všetko ich poslúchalo ako stvorenia.
Boli veľmi múdri.
Duch Svätý prebýval v nich,
preto boli svätí.
Páčili sa milému Bohu.
Ako dobré deti milujú svojho dobrého otca, tak milovali svojho Boha.
Boli naozaj dietkami Božími.
Hovorili s ním ako s otcom.
Boli teda veľmi šťastní.
Nakoniec boli by prišli do neba bez toho, aby zomreli.

***22. Kde bývali títo šťastliví prví ľudia?**

V raji.
Bola to nádherná záhrada.
Boly v nej krásne kvety, zvieratá, stromy, ovocie, vody.
Tu nebolo zimy a horúčosti.
Tu nejestvovalo nijaké utrpenie, nijaké nešťastie.
Ale tak pekne ako v nebi predsa tu nebolo.

***23. Takíto šťastní mali byť len dvaja prví ľudia?**

Nie, **aj** ich deti mali sa takými stať.

***24. Kto sú ich deti?**

Všetci ľudia.

"25. Čo však žiadal milý Boh za to veľké šťastie?

Aby ho poslúchali.
Týmto mali si zaslúžiť svoje šťastie..

***26. Čo rozkázal milý Boh Adamovi?**

Niečo veľmi ľahkého:
„S každého stromu záhrady môžeš jesť.
Iba so stromu, ktorý stojí uprostred záhrady, nesmieš jesť.
Keď budeš s neho jesť, zomrieš."

O nešťastí prvých ľudí.

***27. Poslúchli prví ľudia milého Boha?**

Nie!
Diabol závidel šťastie prvým ľuďom.
Rozmýšľal o tom, ako by sa mohlo stať, aby Adam a Eva neposlúchali.
Vzal podobu hada a vplazil sa do raja.
Hovoril celkom priateľsky s Evou.
Pýtal sa:
„Prečo nejete so všetkých stromov?"
Eva povedala mu o príkaze milého Boha.
Vravel: „Nezomriete od toho!"
A had potom ešte ďalej luhal, aké dobré by to ovocie bolo pre nich.
Eva poslúchla hada a uverila mu.
Vzala zo zakázaného ovocia a jedla ho.
Dala aj Adamovi a aj on jedol.
Tak sa stal prvý hriech na tejto peknej Božej zemi.
Bol to veľmi veľký hriech.
Prečo tento hriech bol nadovšetko veľký, chcem ti príkladom objasniť:

Keby dobrý otec povedal svojmu dieťaťu: „Dieťa, jablká s tohto stromu sú jedovaté. Nesmieš z nich jesť, ináč upadneš do strašnej choroby s mnohými bolesťami. Nebolo by si nikdy zdravé a nakoniec muselo by si v tejto chorobe zomrieť", — vtedy dieťa by si myslelo: „Nikdy nebudem jesť z týchto jabĺk!" Tu by prišiel k dieťaťu zlý človek a hovoril by mu: „Čo tvoj otec hovorí, to nie je pravda. Nezomrieš od týchto jabĺk. Len si vezmi. Dobre ti padnú!"

Keby dieťa viac verilo tomuto zlému človeku než dobrému otcovi, tak by to bolo veľmi zlé od dieťaťa. A keby potom jedlo z týchto jabĺk, tak by vedelo celkom jasne: Otec to veľmi prísne zakázal, ja ho tým veľmi ťažko urazím! — Akého veľkého hriechu by sa dopustilo dieťa voči svojmu otcovi! —

Ešte horšie urobili Adam a Eva! Nielen dobrý otec im dal prísny príkaz, ale sám milý Boh, ktorý ich stvoril, ktorý k nim bol taký dobrý, ktorý ich takých šťastných urobil, ktorý je taký veľký a mocný, ktorý všetko vie.

A komu uverili Adam a Eva a koho poslúchli? — Hada! —

***28. Ako potrestal milý Boh Adama a Evu za ich hriech?**

Stali sa slabší na tele i na duši.

Mohli ochorieť.

Museli zomrieť.

Ale až po mnohých rokoch.

Adam i Eva veľmi zostarli.

Teraz už neboli takí múdri ako pred hriechom.

Nadobudli radosť zo zla.

Neboli už dietkami Božími.

Museli raj opustiť.

Eva musela slúžiť Adamovi, lebo bola vinovatá, že on zhrešil.

Prežívala mnohé námahy, starosti a trápenia so svojimi deťmi.

Pre Adamov hriech zem stratila veľa zo svojej krásy a dobroty.

Zem stala sa tvrdou.

Rástlo na nej tŕnie a bodľačie.

Adam musel ťažko pracovať, aby mohol seba a svojich uživiť.

Mnoho iného, čo milý Boh ľuďom k dobrému urobil, obrátilo sa k ich škode.
Tak aj zvieratá stály sa zlými a divými.
Ľudia dostali pred nimi strach a úzkosť.
Najsmutnejšie však bolo: Adam a Eva nemohli už prísť do neba.

*29. Aj nám škodil hriech prvých ľudí?

Áno.

Všetci ľudia dedia tento hriech.

Dedia aj nešťastie hriechu: namáhavú prácu, utrpenie a smrť.

Dedia radosť zo zla.
Pre všetkých ľudí zavrelo sa nebo.
Nijaký človek nemôže nebo znovu otvoriť.
Tak sme úbohí ľudia, biedne deti Evy.

*30. Kto sa zmiloval nad Adamom a Evou a nad nami všetkými?

Milý Boh!

*31. **Co** preto urobil milý Boh?
Milý Boh prisľúbil, že pošle spanilú ženu, ktorá neposlúchne diabla, ako Eva, ale zvíťazí nad ním.
Milý Boh prisľúbil, že Syn tejto ženy vyhojí nešťastie hriechu a znovu otvorí nebo.

32. Kedy to prisľúbil milý Boh?

Už v raji.
Preto Adam a Eva odchádzali z raja do sveta s veľkou útechou a radostným očakávaním.

***33 Ako potom milý Spasiteľ zas dobrým urobil toto nešťastie hriechu?**

Zomrel za nás na kríži vo veľkých bolestiach.
Krížom nám znovu otvoril, ako ťažkým kľúčom, nebo.

***34. Môžu teraz všetci ľudia prísť do neba, bez toho žeby niečo robili?**

Nie!
Keď chcú prísť do neba, musia robiť to, čo žiada milý Spasiteľ.
Musia sa o to usilovať.

35. Čo chce milý Spasiteľ, aby sme robili?

1. Musíme všetko veriť, čo on povedal, a podľa viery žiť.
2. Musíme prijať svätý krst.

36. Čím sa stáva človek po svätom krste?

Dieťaťom Božím.
Milý Boh je potom jeho otcom.
Nebo stáva sa mu večnou vlasťou.

37. Kto robí človeka pri krste dieťaťom Božím?

Duch Svätý.
Svätým krstom začína prebývať v duši.

Človek pri krste dostáva aj priateľa a ochrancu v nebi. Je to svätý patrón, ktorého má meno. Je skoro ako nebeský krstný otec. Preto rodičia majú dávať deťom meno svätého. Kňaz stavia krstenca pod jeho ochranu. Dieťa časom má poznať životopis svojho patróna. Má sa k nemu modliť a usilovať sa, aby ho svojím životom napodobňovalo. — Dobre je, keď dieťa dostane aj spomienku na krst. To ako aj krstný list má pripomenúť preveľké šťastie, že sa stalo dieťaťom Božím.

38. Aká je duša po krste?

Je celkom čistá — bez dedičného hriechu.
Je bez viny — nevinná.
Je veľmi pekná:

krajšia než slnko,
krajšia než najkrajšie hviezdy,
krajšia než belasé nebo,
krajšia než najkrajšie kvety,
krajšia než celý svet.
Podobá sa anjelom v nebi.

39. Kto vidí, že pokrstená duša je taká pekná?

Vidí to milý Boh.
Raduje sa nekonečne nad pokrstenou dušou.
Vidí to milá Matka Božia.
Vidia to všetci anjeli.
Vidia to všetci svätí v nebi. Všetci sa radujú.
Ľudia na zemi nevidia ešte túto krásu.
Ale sú radi pri deťoch, ktoré majú túto krstnú nevinnosť.

40. Môže človek stratiť túto krstnú nevinnosť?

Áno, keď spácha ťažký hriech.
Potom odíde Duch Svätý.
Potom stráca sa krása duše.
Potom človek nie je už dieťaťom Božím.

41. čo urobil milý Spasiteľ, aby takýto človek znovu sa stal dieťaťom Božím?

Daroval nám svätú spoveď.
V dobrej svätej spovedi znovu sa vráti Duch Svätý.

42. Čo ešte nám daroval milý Spasiteľ, aby vyliečil nešťastie hriechu?

Sväté prijímanie.
Vo svätom prijímaní dostávame silu, aby sme z lásky k Bohu trpezlivo znášali prácu, utrpenie a smrť.
Vo svätom prijímaní dostávame silu, aby sme želeli nad hriechami.
Ešte veľa iného nám daroval milý Spasiteľ, aby sme zasa boli šťastní a aby sme mohli prísť do neba.

43. Všetci Fudia, i ktorí nepoznajú milého SpasiteFa, dostanú dar milosti pre jeho smrť na kríži?

Ánol Všetci, od Adama až k poslednému človekovi, ktorý prichádza na svet.
Všetkým sa dostáva milosti z rán milého Spasiteľa.
Všetci môžu byť večne šťastní, keď robia to, čo im v ich srdci hovorí hlas Boží.

44. Čím však chce milý Spasiteľ, aby sme prospeli týmto Fuďom?

Chce, aby sme si dali námahu,
aby aj títo ľudia učili sa ho poznávať,
aby aj oni dali sa pokrstiť,
aby aj oni mu slúžili.

Milé dieťa, modli sa preto každý deň za pohanské deti. Rado daruj misionárom niečo zo svojich drobných úspor.

Ako majú ľudia milému Bohu ďakovať a ho uctievať.

45. Prečo máme milému Bohu ďakovať?

Máme mu ďakovať,
lebo nás stvoril na obraz Boží a vždy sa o nás stará,
lebo v biede hriechov daroval nám milého Spasiteľa a jeho milosť.

46. Ako preukážeme milému Bohu našu povďačnosť?

Keď milujeme Spasiteľa,
keď poslúchame Spasiteľa.

47. Kto nám hovorí, čo chce milý Spasiteľ? ^

1. Kňazi.
2. Zbožní rodičia a učitelia.
3. Svätý anjel strážca.

4. Sám milý Boh hovorí do srdca každého človeka.
Tento hlas Boží nazývame: svedomie.

48. Núti nás milý Boh, aby sme plnili jeho vôľu a do neba prišli?

Nie!

Človek môže slúžiť milému Bohu, ako to robili dobrí anjeli, alebo môže povedať milému Bohu, ako zlí anjeli: Nebudem ti slúžiť.

Kto slúži milému Bohu, je pochválený ako dobrí anjeli.

Kto neslúži milému Bohu, je potrestaný ako zlí anjeli.

*49. Ako môžeme každý deň povedať milému Bohu, že mu chceme slúžiť?

Ku cti Božej všetko nech je,
Božia chvála, česť nech sa rozmnožuje
v práci i keď odpočinok je!
Len Bohu môjmu chcem dať,
telo, dušu, celý svoj život obetovať!
Ó Ježišu, ráč mi k tomu milosť dať!

*50. Aj to je ku cti Božej, keď poskakuješ a sa ihráš?

Pravdaže, keď pritom nedopúšťaš sa hriechu.

*51. Môžeš však tiež ku cti Božej sa ihrať, keď máš úlohu písať?

Nie! V neposlušnosti, v zlobe nemá milý Boh nijakej cti, nijakého zaľúbenia.

*52. Komu teda sa chceš vždy a nadovšetko páčiť?

Milému Spasiteľovi.

*53, Na čo hľadí milý Spasiteľ?

Hľadí na tvoje srdce a na tvoj skutok.

*54. Na čo nehľadí milý Spasiteľ?

Nehľadí na to, či sú tvoji rodičia bohatí,
či si silný, veľký a múdry,
či nosíš jemné šaty,
či bývaš v peknom dome.

Guido bol bohaté dieťa. Jeho otec bol grófom. Bývali v nádhernom dome na hlavnej ulici. Pred ľuďmi bola to česť pre Guida, ale nie pred milým Bohom. Guido si neuvedomoval túto "ľudskú nádheru. Keď mu tým niekto chcel zalichotiť, povedal:
— Dym, všetko je dym!
Nechcel, aby ho ľudia oslavovali; áno, neraz náročky ho pozorovali. Hovorieval:
— Mama, nechcem, aby ľudia boli pozorní voči mne.
— Nechcem, aby sa okolo mňa točili, aby na mňa hľadeli. Chcem len, aby malý Ježiš mňa videl.

Milé dieťa! Hľaď aj ty vždy a nadovšetko zapáčiť sa milému Spasiteľovi a nielen ľuďom.

Zbožné dieťa povinnosť svoju si robí
a ani na rodičov nehľadí.

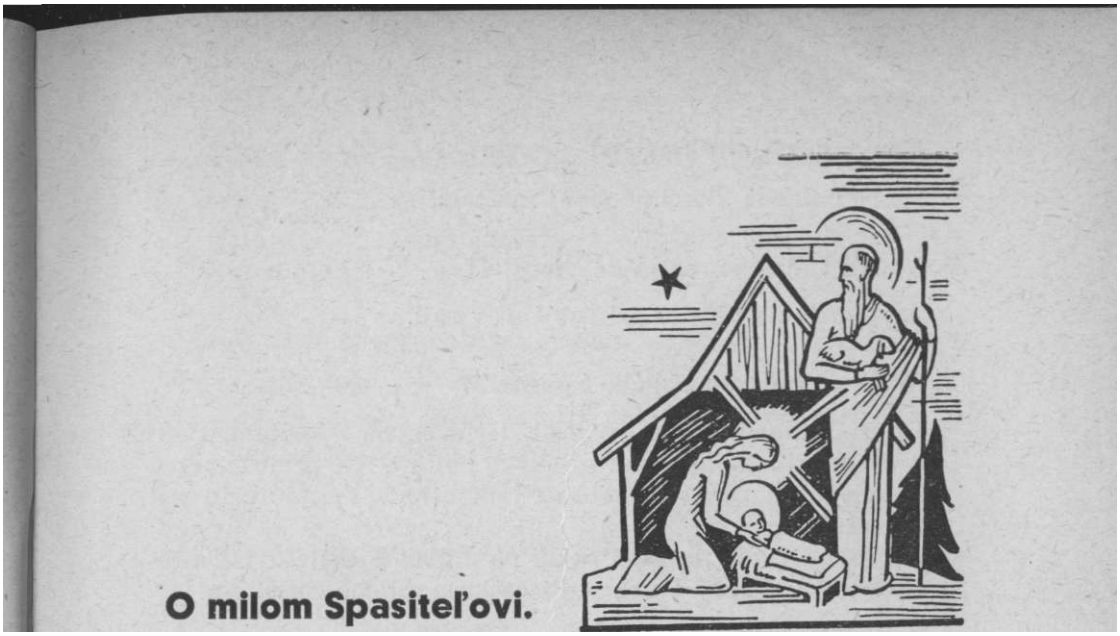

*1. Kto je milý Spasiteľ?

To je sám milý Boh.

*2. Ktorá osoba milého Boha stala sa nám Spasiteľom?

Boh Syn stal sa Spasiteľom.

*3. Ako Boh Syn stal sa naším Spasiteľom?

Prišiel s neba na svet, aby nás vykúpil od hriechov, a preto sa nazýva i Vykupiteľ.
Stal sa dieťaťom.
Žil pre nás.
Trpel za nás.
Dal sa za nás na kríž pribiť.
Zomrel za nás.
Takto ľuďom nebo znova otvoril.
Krížom nebo znova otvoril ako nejakým kľúčom.

*4. Kedy prišiel milý Spasiteľ na svet?

V tichej svätej noci skoro pred 2000 rokmi.

***5. Kam prišiel'milý Spasiteľ na svet?**

Do Betlehema, do chudobnej maštale.

6. Vedeli ľudia, že raz príde Spasiteľ?

Áno. Milý Boh im to prisľúbil už v raji.

7. Tešili sa ľudia na milého Spasiteľa?

Dobrí ľudia, ktorí už zomreli, tešili sa na Spasiteľa. Boli v predpeklí. Nemali tam nijakých bolestí. Ale pretože nebo nebolo ešte otvorené, museli tam čakať. Veľmi túžili po Spasiteľovi.
Aj zbožní ľudia na zemi túžili po milom Spasiteľovi. Často sa modlili: Dobrý Bože, pošli čoskoro milého Spasiteľa! •

8. Koľko rokov prešlo, kým prišiel Spasiteľ?

Viac než 4000 rokov.

***9. Kto najviac z ľudí tešil sa na príchod milého Spasiteľa?**

Svätá Panna.
Nazývala sa Mária.

***10. Aká bola Mária?**

Bola chudobná.
Jej duša bola však bohatá a plná milostí.
Bola nepoškvrnená, to znamená bez dedičného hriechu.
Bola celkom čistá, to znamená bez najmenšieho hriechu.
Bola celá krásna a svätá.

***11. Ako vieme, že Mária mala tak nádherne svätú, peknú a čistú dušu?**

Anjel k nej prišiel a povedal jej:

„Zdravas' buď, milosti plná.
Pán s tebou!
Požehnaná si medzi ženami."

***12. Prečo prišiel anjel k Márii a odovzdal jej túto. krásnu zvesť?**

Milý Boh ho poslal.
Musel Márii doniesť svätú zvesť, že sa stane matkou milého Spasitela.

***13. Čo na to povedala svätá Panna?**

Mária hovorila:
„Ajhľa, dievka Pána!
Staň sa mi podľa slova tvojho!"
Tak sa stala Mária Matkou Božou.

***14 Kto je otec milého Spasiteľa?**

Otec milého Spasiteľa je sám Boh.
Boh Otec však postaral sa svojmu Synovi o pestúna.
Bol to svätý Jozef.
Svätý Jozef bol chudobným tesárom.
Jeho pra-pra .. .starý otec bol kráľ Dávid.

***15. Aké meno prijal Boh Syn na zemi?**

Ježiš Kristus.
Ježiš znamená po slovensky: Spasiteľ, Vykupiteľ.
Kristus znamená po slovensky: Pomazaný.
Spasiteľ je pomazaný za kňaza, proroka a kráľa.

***16. Ako dlho zostal Ježiš pri Márii a Jozefovi?**

Tridsať rokov.

***17. Čo robil Ježiš v svojom mladom veku?**

Robil všetko, čo robí dobré dieťa.
Na slovo poslúchal svojich rodičov.
Bol milý a dobrý ku každému.
Rád sa modlil a pracoval.
Nedal spozorovať, že je Boh.
Mária a Jozef to však vedeli.

*18. Čo urobil Ježiš, keď mal tridsať rokov?

Išiel k ľuďom a dával im najavo, že je Boh.
Urobil, že slepí znovu videli, hluchí počuli, nemí hovorili, chromí mohli chodiť. Kde nijaký človek nemohol pomôcť, tam Ježiš pomohol. Ba aj mŕtvych kriesil k životu. Peši išiel po mori. Búrka a vlny mora ho poslúchaly. Z vody urobil víno. Pár chlebami nasýtil tisíce ľudí a potom ešte bolo viac chleba než na začiatku. Aj chorí, len keď sa dotkli zbožne jeho rúcha, hneď sa uzdravili.

*19. Čo ešte urobil milý Spasiteľ?

Ohlasoval ľuďom, čo musia robiť, aby prišli do neba.

*20. Čo celkom osobitne prikázal ľuďom milý Spasiteľ?

Majú milovať Boha z celého srdca.
Majú milovať všetkých ľudí ako seba samých.

Bolo raz veľmi dobré dieťa, ktoré z celého srdca malo rado milého Boha, práve tak i ľudí. Bývalo v Nemecku a volalo sa Anna Katarína Emerichová. Ľudia ju volali iba Annthrinka. Bývala v dome, ktorý vyzeral ako stodola. Na jednej strane býval dobytok, na druhej bývali ľudia. Okná tu neboly. Annthrinkinou postieľkou bol slamník. Vonku boly lúky, černičie a šumiace duby.

V malom kútiku stodolového príbytku Annthrinka mala zavesený obrázok Matky Božej s Ježiškom a pred ním postavený kúsok dreva; mal to byť oltár. Na oltár kladie sa obeta, to vedela Annthrinka. Kládla naň ovocie a koláč. Aj kvety, obrázky, stužky, prstienky, hračky, všetko kládla na chudobný drevený oltár a s tým svoje srdce: to všetko by tak rada bola mala. Keď niektoré z týchto vecí zmizly s oltára, Annthrinka myslela, že Ježiško alebo Matka Božia prijali jej obeť a plesala nad tým. Annthrinka robila to preto, lebo veľmi rada mala Ježiška a jeho Matku.

Veľmi však milovala aj ľudí. Ak počula, že niekto je nešťastný alebo ochorel, mala s ním veľké milosrdenstvo. Zbledla a ustrnula. Jej jasné belasé oči od bolesti celkom sa zamračily.
Keď videla Annthrinka hladujúceho, utekala k nemu a súcitne mu hovorila:

„Dočkaj, dočkaj, donesiem ti chleba!"
Matka bola s tým usrozumená.
Keď Annthrinka videla, že iní sú nemocní, alebo smutní, alebo v hriechu, vtedy sa za nich modlila. Prosila aj o to milého Boha, aby s a m a mohla mať túto chorobu, toto súženie, aby iným pomohla. Milý Boh vyslyšal túto milú Annthrinkinu modlitbu, Annthrinka myslela, že bolesťou sa musí niečo zaplatiť, teda chcela to za iných zaplatiť. A tak hneď mala mnoho bolestí. Raz jej matku veľmi rozbolela hlava. Tu Annthrinka plná súcitu pokľakla do kúta stodoly a vrúcne sa modlila k milému Bohu. Nato rozbolely Annthrinku zuby a hlava jej opuchla. Matka však vyzdravela.
Keď sa Annthrinka dopočula, že ľudia sa dopúšťajú hriechov, bola hlboko zarmútená a plakala. Raz videla, ako sa iní dopúšťajú hroznej zloby; tu tak zosmutnela, že sa hodila do žihľavy a prosila milého Boha, aby jej bolesti prijal ako pokánie za tieto hriechy.
Keď noc ležala nad svetom a všetko spalo hlbokým spánkom, vtedy na slamníku komorníčky Annthrinky niečo trošku zašuchorilo. Annthrinka sa zobudila a čakala. Tu prišiel k nej anjel. Vyzeral ako mladík v bielom vlajúcom šate so svetlými vlasmi. Tu vstalo slabé, bledé dievča, celkom ľahučko prešuchlo sa dvermi na pole na návršie. Anjel šiel s ňou. Vonku bola osamotená, ďaleko, ticho. Potom Annthrinka kľačala pod širokým nebom s roztiahnutými ramenami cez dve až tri hodiny, áno, niekedy až do svitania. Anjel bol pri nej, modlil sa s ňou, posilňoval ju a upokojoval. Mnohí ľudia ju videli, ako si zvykla v noci sa za nich modliť: netrpezliví nemocní, zarmútení v žalároch, zomierajúci, ktorí neboli pripravení, zblúdilci, stroskotanci, pochybujúci. Annthrinka tým všetkým pomáhala, za nich sa modlila, trpela. Nikto iný za nich sa nemodlil a nekajal. Ak Annthrinka nepomôže, sú stratení. Keď Annthrinka pre milého Boha a pre ľudí dosť urobila, anjel zmizol. Annthrinka ticho sa vplazila cez dvere stodoly, aby si ešte trochu pospala. Bola na smrť unavená, ale v srdci oplývala veľkou radosťou a veľkým pokojom. Takto prešla mnohá, mnohá noc.

Annthrinka mala aj veľkú lásku k úbohým dušiam v očistci. V hlbokej priepasti videla mnoho smutných, tichých ľudí. Boly to úbohé duše. Úbohé duše často prišly k Annthrinke a prosily ju o pomoc. Niekedy Annthrinka kľačala v snehu za úbohé duše, až od zimy stuhla alebo i v žihľave kľačievala. Takto robila pokánie za úbohé duše. Často počula za to volať hlas:

„Ďakujem ti." Annthrinka odpovedala: „Keď niekto niečo robí za úbohé duše, modlí sa, alebo trpí, ulahčí im a ony sú potom tak šťastné, tak blažené, tak povďačné. Keď ja obetujem svoje bolesti, tak ony sa modlia za mňa."[1]

21. Každé dieťa môže toľko robiť pre milého Boha a pre ľudí?

Nie. Ale každé dieťa môže:

1. z celého srdca milovať milého Boha, milého Spasiteľa, robiť mu radosť maličkými obetami a zbožne sa modliť k nemu;
2. môže prinášať obete a modlitby za iných ľudí a za úbohé duše.

Aj malý Guido miloval Spasiteľa nadovšetko. Prvé slovo, ktoré vedel povedať, bolo: Ježiš. Jeho matka mu veľa rozprávala o milom Ježiškovi.

Guido hovoril:

„Ježiš a ja, my sa tak veľmi milujeme."

Často hovorieval: „Malý Ježiš a jeho Guido od začiatku sa milovali."

Aby ukázal Ježišovi svoju lásku, často mu prinášal malú obeť. Nenechal, aby mu niektorý deň unikol bez obete. Keď mal sedem rokov, napísal do svojho sošitu, ktorý jeho rodičia ešte dnes majú:

„Dobrým byť, usilovať sa obeť priniesť, keď to aj ťažko padne... Rýchle, celkom radostne poslúchať. — Ježiš vždy poslúchal! ... My sme jeho malí priatelia ... Ja som jeho malý brat. Chcem pracovať z lásky k nemu... Chcem Ježišovi podať kvety, to znamená, priniesť malú obeť."

Guido to nielen písal. Aj to robil. Jeho spolužiaci robili mu mnoho zlého. Často mu aj kradli knihy, peračníky, ceruzky a gumy. Kúpil nové veci zo svojich vreckových peňazí a nepovedal nič ani v škole ani doma. Tichým životom chcel ukázať Ježišovi svoju lásku. Guido chcel byť ako malý Ježiš. Nielen srdcom, ale i skutkom sa mu chcel pripodobniť. Aj ináč hľadel, ako by sa mu stal podobným. Nechcel sa mať lepšie, než malý Ježiš. Tak v tuhej zime posteľné ohrievadlo položil nabok, lebo Ježiš nijaké nemal. Rukavice natiahnuť,

S láskavým povolením nakladateľa prevzaté z peknej knižočky „Annthrinken" od M. Kreusera.

to už vôbec nechcel, keď sa dozvedel, že aj Ježiš ako diefa ich nemal.

Guido rád mal koláče a iné sladkosti. Boly to jeho najmilšie jedlá. Bál sa však, že by nemohol byť podobným malému Ježišovi, keby ich jedol. Preto nijaké nejedol. Niekedy ho s takýmito ponúkli. Všetko to putovalo do vrecka nohavíc. Tieto sladkosti potom našla slúžka.

Guido chcel sa stať kňazom. Chcel rozprávať o milom Ježišovi všetkým ľuďom až vo vzdialených pohanských zemiach. Aby to bolo možné, chcel vynájsť zvláštne lietadlo.

Ale milý Boh to nechcel. Keď mal Guido jedenásť rokov, ťažko ochorel a zomrel. Ale v každej bolesti zostal verný milému Ježišovi. Hovoril:

„Hrozne trpím, milý malý Ježiš, ale ponúkam sa tak dlho trpieť, ako len ty chceš. Ja ťa veľmi milujem, môžeš mi veriť, milý Ježiš!"

Guido veril, že nič neurobil pre milého Spasiteľa. To ho bolelo. Smutný povedal:

„Nikdy kňazom nebyť! — Nič som neurobil pre milého Ježiša!" —

Guido miloval Ježiša a jeho Matku až do smrti. Jeho posledné slová znely:

„Ježišu, milujem ťa ... Mamička!"

Vo svetovej vojne istá zbožná mníška v Metzi mala dvoch bratov, ktorí museli narukovať. Veľmi to bolelo celú rodinu. Mníška mala veľkú lásku k ich predstaveným. Preto hovorila k milému Bohu: „Milý Bože, daj, aby moji bratia boli zdraví a šťastne sa navrátili domov! Ja by som rada zomrela za nich, keby to bola tvoja svätá vôľa. Obetujem ti za to svoj život!"

Milý Boh iste sa veľmi tešil tejto láske, tešil sa tejto veľkej obeti; potom všetko sa tak stalo, ako sa sestra modlila. Keď skončila svetová vojna, bratia zdraví a šťastní navrátili sa domov. Neboli ranení vo vojne. Raz bolo nebezpečenstvo zvlášť veľké. Jeden z bratov bol v úkryte s inými. Tu zrazu prišiel rozkaz k ústupu. Brat chvíľku sa omeškal, lebo práve písal svojej milej sestre, mníške. Toto malé omeškanie bolo jeho záchranou. Keď iní vystúpili zo svojich úkrytov, prišiel zásah naplno a pobil všetkých jedným úderom.

Po návrate obidvoch bratov mníška ochorela a zomrela. Milý Boh prijal jej obetu.

Pri peknom Zgerskom jazere vo Švajčiarsku pred viac rokmi

žila istá panna. Volala sa Margita. Ale nikdy nevidela belasé jazero a krásne vrchy svojej vlasti; pretože bola mnoho rokov skoro celkom slepá. Z vecí videla len slabé „obrysy". Naraz celkom oslepla. „Obrysy" už tu neboly. Išla teda k najslávnejšiemu očnému lekárovi v celom Švajčiarsku. Povedal jej: „Oči treba operovať." Margita šťastlivá šla domov a rozpovedala lekársky nález.

„Áno, prečo sa smeješ?", hovorili jej tí, ktorí ju počúvali.

„Teraz predsa svojou bolesťou môžem prispieť úbohým dušiam veľkou obeťou." S veľkou odvahou a bez strachu šla Margita do nemocnice na operáciu. Podarila sa veľmi dobre. Pán doktor povedal:

„Za dvadsať rokov ešte nijaká operácia sa mi nevydarila tak dobre ako láto."

Margita znovu videla už nielen „obrysy" vecí, ale videla omnoho lepšie, než predtým. Ľutovala, že operácia vyžadovala taik málo bolesti. Svojím poslucháčom hovorila:

„Ale úbohé duše primálo dostaly."

Milý Boh Margitu pochválil. A úbohé duše predsa dostaly mnoho pomoci pre jej dobré srdce.

22. Co hovorí SpasiteF tým Fud'om, ktorí nerobia iným nič dobrého?

Na konci sveta im povie:

„Vzdialte sa odo mňa, zlorečení, do ohňa večného . .. lebo čo ste neurobili jednému z najmenších, mne ste to neurobili."

23. Co iné zvlášť odporúčal Fud'om Spasiteľ?

Aby boli pokorní a ponížení.

Annthrinka bola pokorná. Nevedela, že bola dobrým dieťaťom, pretože rodičia ju nikdy nechválili, aby nespyšnela. Nikdy však nezabudla, že k tomu, aby bola dobrou, potrebuje pomoci Božej.

Annthrinka bola aj poníženou. Zpočiatku nie vždy bola poníženou. Niekedy bola ako iné deti, trochu prudká a svojhlavá. Tu rodičia ju potrestali. Teraz Annthrinka chcela sa stať poníženou. Stálo ju to mnoho námahy. Tu a tam sa prihodilo, že Annthrinka bola nevinne potrestaná. Ale Annthrinka sa sobrala. Už nebola zlou, ale obetovala tresty milému Bohu. Takto sa stala Annthrinka poníženou.

24. Ktorých ľudí Spasiteľ zvlášť uctí?

Tých, ktorí zvlášť silne veria v neho.

Raz tak prišla chudobná žena k milému Spasiteľovi. Volala: „Pane, zmiluj sa nado mnou, zlý duch veľmi trápi moju dcéru." Spasiteľ neodpovedal. Robil sa, ako by ju vôbec nechcel počuť. Ale žena neprestala volať. Tu ľudia hovorili Spasiteľovi: „Pošli predsa preč túto ženu, lebo kričí pred nami i za nami." Spasiteľ vždy ešte sa robil, ako by nič nechcel o nej vedieť. Tu žena prišla celkom blízko ku Spasiteľovi, kľakla mu k nohám a hovorila: „Pane, pomôž mi." Spasiteľ i teraz tváril sa k žene, aiko keby žene vôbec nechcel pomôcť. Tu povedala žena: „Aj štence dostanú odrobinky, ktoré padnú so stola." Tu Ježiš: „Ó žena, veľká je tvoja viera. Nech sa ti stane, ako chceš."

V tom okamihu odišiel zlý duch od dieťaťa. Táto žena mala veľkú a silnú vieru v milého Spasiteľa. Verila: Spasiteľ všetko môže. Je Syn Boží. Silne verila aj to, že Spasiteľ je dobrý a že ju iste neodoženie!

25. Čo hovorí Spasiteľ tým, ktorí v neho silne neveria?

„Ste maloverní!"

Spasiteľ nie je s nimi spokojný, lebo primálo v neho dôverujú.

26. Čo hovorí Spasiteľ ľuďom, ktorí mu slúžia a iní ich preto vysmievajú, prenasledujú, trápia, mučia, dokonca i zabíjajú?

Spasiteľ im hovorí:

„Nebojte sa tých, ktorí zabíjajú telo, ale dušu nemôžu zabiť."
„Radujte sa, plesajte každý deň, lebo vaša pláca je hojná v nebesách."

Ďaleko od nás na druhej strane mora žil istý chlapec. Volal sa José Sanchez del Rio, a bol trinásťročný. Pevne veril v milého Spasiteľa a nehanbil sa za to. Bol preto daný do žalára. Deň nato viedli ho na cintorín. Mal sa prizerať na to, ako iný zbožný chlapec musel zomrieť. I tento chlapec bol

odvážny. Poznačil sa znakom svätého kríža a hovoril katom: „Som pripravený." Potom ho obesili na strom a musel zomrieť vo veľkých bolestiach. José musel sa tomu prizerať. Ale pritom bol naplnený ešte viac láskou k Ježišovi. Myslel si: „O keby som i ja mohol tak dať svoj biedny život za svojho kráľa Ježiša Krista!" José však musel ešte čakať. Znovu ho priviedli do žalára. O štyri dni neskoršie písal svojej tete, že každú chvíľku mohol by zomrieť za milého Spasiteľa a ako by sa tomu tešil. Matke a ostatným poslal posledné pozdravy. Krátko nato vyviedli Josého a priviedli ho na cintorín. José postavil sa na kraj svojho hrobu. Teraz prišly mučenia. Vojaci bodali ho dýkami. Ale pri každom bodnutí rástla mu odvaha. Pri každom bodnutí vykríkol: „Viva Christo Rey!" To znamená: „Nech žije Kristus Kráľ!" Veliteľ vojakov pýtal sa Josého: „Čo mám povedať tvojmu otcovi?" „Že sa znovu uvidíme v nebi." Na to mieri veliteľ, stlačuje a trafí chlapca do hlavy. José padá. Potom ešte jeden úder a José je mŕtvy. Už je pri Spasiteľovi! /

27. Kto dal týmto dvom deťom takú odvahu, takú silu?

Milý Boh!

28. Dostanú všetci ľudia takú odvahu?

Áno, keď o ňu prosia.

29 Kde kázal milý Spasiteľ?

Kázal v Judsku:
V kostole a v domoch, na uliciach a na horách,
všade, kde bolo mnoho ľudí, áno, raz dokonca i na loďke.
Milý Spasiteľ pešky urobil dlhé namáhavé cesty.

30. Ako prijali ľudia kázanie milého Spasiteľa?

Ľudia milého Spasiteľa veľmi radi počúvali.
Jeho slová šly im hlboko do srdca.
Jeho veľmi krásny obličaj poskytoval im útechu a radosť.
Toho sa im iste dostávalo pri Spasiteľovi, a preto ho očakávali. Preto ho hľadali.
Zostali pri ňom celé hodiny a celé dni.

Áno, raz neodišli od neho tri dni.
Neskoršie poslal Spasíte! aj apoštolov, aby kázali.

31. Kto boli apoštoli?

Bolo to dvanásť jednoduchých mužov, ktorí vždy boli so Spasiteľom.
Boli jeho žiakmi,
Boli jeho poslami.

***32. Koho milý Spasiteľ zvlášť mal rád?**

Dietky.
Zavolal ich k sebe a požehnal.

33. Koho milý Spasiteľ najviac hľadal?

Hriešnikov.

***34. Co urobil milý Spasiteľ, keď mal 33 rokov?**

Raz vo štvrtok milý Spasiteľ posledný raz večeral so svojimi apoštolmi. Potom odišiel smutný a chvejúci sa do Olivovej záhrady. Myslel na hriechy všetkých ľudí, ktoré spáchajú až do konca sveta a pre tieto cítil sa tak ťažko a smutno, že upadol do veľkej úzkosti. Ale predsa vzal na seba všetky naše hriechy a tresty za ne. Milý Spasiteľ mal v svojom srdci dvojnásobnú bolesť pre naše hriechy. To mu pôsobilo veľkú bolesť, že ľudia tak ťažko urážali jeho Otca v nebi. Bolelo ho aj to, že ľudia pre hriechy sa stali tak veľmi nešťastní a stratili nebo. Bolesť s ohľadu na nebeského Otca a úzkosť o nás stávaly sa vždy väčšími, áno, tak veľkými, že pot stal sa ako kvapky krvi, ktoré padajú na zem.

Po tejto veľkej horkej úzkosti prišli zlí vojaci, chytili ho viedli a priviedli ho do Jeruzalema pred nenávistných sud cov. Bolo to po polnoci. Až do rána milého Spasiteľa ťažko trápili. Nikto mu nedal miestečka, kde by si mohol odpočinúť. Keď nastal deň, znovu ho priviedli pred sudcov. Jeden rozkázal, aby bičovali Spasiteľa. Bili tak dlho jeho sväté telo palicami a bičami, až krvácal z tisíc rán. Potom vojaci urobili z ostrého tŕnia korunu a vtlačili ju Spasite-

ľovi na jeho svätú hlavu. Dlhé tŕne hlboko vnikaly a drahocenná krv stekala po jeho svätom obličaji.

Utrápený Spasiteľ v týchto bolestiach musel ešte vyniesť ťažký kríž na vrch Kalvárie. Bosý, s tŕňovou korunou na hlave, obťažený ťažkým krížom, krvácajúc z celého tela, šiel milý Spasiteľ s kroka na krok kupredu. Bol hrozne vyčerpaný a hlboko zarmútený, lebo myslel na všetky hriechy a na naše tresty, ktoré sme si zaslúžili. Modlil sa za nás. Konečne bol milý Spasiteľ na vrchu Kalvárie. Teraz prišlo to najhroznejšie. Pribíjali ho na kríž. Jeho sväté ruky a nohy pribíjali veľkými klincami. Bolo poludnie. Potom postavili kríž. Spasiteľ visel na kríži medzi nebom a zemou — obeť nebeskému Otcovi bola prinesená za hriechy celého sveta. Všetky hriechy ležaly na ňom. Aj tvoje hriechy, milé dieťa! Lebo Spasiteľ poznal všetky hriechy, malé i veľké, od Adama až do konca sveta.

Tri hodiny visel milý Spasiteľ na kríži. Jeho drahocenná krv tiekla na zem. Mnoho ľudí stálo okolo kríža. Jedni sa posmievali, iní plakali. Pod krížom stála Mária, Matka Ježišova. Jej tvár bola smrteľne bledá a slzy jej stekaly po lícach. Hneď na to vztýčili kríž. Slnko stratilo svoje svetlo. Nastala noc. Ľudia sa veľmi zhrozili. Zlí ľudia, ktorí sa vysmievali zo Spasiteľa, celkom umlkli. Milý Spasiteľ bol plný bolesti a útrap. Bol hlboko zarmútený, — bez radosti a bez potechy, — celkom sám a opustený, úplne chudobný a biedny, schradnutý a bez pomoci.

Tu povedal milý Spasiteľ:

„Dokonané je."

Zdvihol hlavu hore a zvolal mohutným hlasom: „Otče, do rúk tvojich porúčam ducha svojho."

Potom naklonil hlavu a zomrel. Tak bola zaplatená veľká vina hriechov všetkých ľudí.

To bol prvý Veľký piatok.

Milé dieťa, keď vidíš kríž, napr. v izbe alebo pri ceste, zbožne naň pohliadni. Môžeš sa modliť:

Ďakujem ti, Pane Ježišu Kriste,
že si za mňa zomrel iste,
ach, daj nech tvoja krv a tvoje utrpenie,
nech predsa nie sú na mne stratené.

KRV KRISTOVA,
NAPOJ MA,
VODA
Z BOKU
KRISTOVHO,
OBMY MA!

*35. Čo sa stalo, keď milý Spasiteľ zomrel?

Zem sa triasla.
Skaly sa pukaly.
Hroby sa otváralý.
Mŕtvi vstali a chodili po meste Jeruzaleme.
Ľudia sa naľakali.
Vojaci, ktorí mali stráž pri kríži, hovorili: „Zaiste tento človek bol svätý. Bol Synom Božím!" Mnohí ľudia plní úzkosti a ľútosti hľadeli na milého Spasiteľa.

36. Kde šla duša milého Spasiteľa, keď zomrel?

Do predpeklia, kde ju čakaly sväté duše.

*37. čo sa stalo s mŕtvym telom Spasiteľa?

Prebodli ešte jeho najsvätejšie srdce. Tu vytiekla na zem posledná drahocenná krv milého Spasiteľa za ľudí. Potom sňali sväté telo s kríža a pochovali ho.

*38. Ako dlho zostalo sväté telo v hrobe?

Tri dni.

*39. Čo sa stalo tretieho dňa?

Tretieho dňa vrátila sa duša milého Spasiteľa do tela a telo znovu ožilo. To bolo veľkonočné ráno.

*40. Čo urobil milý Spasiteľ, keď znovu ožil?

Vstal a vyšiel z hrobu.
Nato videlo ho mnoho ľudí a veľmi sa zadivili, že sám vstal zmŕtvych

41. Aké bolo telo Ježiša na Veľkú noc ráno?

Bolo nádherne pekné.
Päť veľkých rán svietilo ako drahokamy.

*42. Ako dlho ešte Spasiteľ zostal na zemi?

Štyridsať dní.

•43. Čo urobil Spasiteľ štyridsiateho dňa?

Štyridsiateho dňa vystúpil s apoštolmi na horu Olivovú. Potom ich požehnal a pred ich očami vstúpil na nebesá. Všetci hľadeli za ním. Milý Spasiteľ nebol sám. Všetky sväté duše, ktoré hoo očakávaly, boly pri ňom a vystúpily s ním do neba. Tak Spasiteľ otvoril nebo pre všetkých ľudí. Apoštoli však duše nevideli. Nádherne krásne a slávne bolo vstúpenie do neba.

44. Čo sa nato stalo v nebi?

Milý Boh Otec povedal Spasiteľovi: Teraz budeš kráľom nad všetkým, čo je na nebi a na zemi. Seď na pravici mojej. Milý Spasiteľ takto aj urobil.
Milý Spasiteľ pripravil tiež pre každého človeka miesto, príbytok v nebi.

45. Čo sa stalo desiateho dňa po nanebevstúpení?

Desiateho dňa po nanebevstúpení milý Spasiteľ soslal na apoštolov Ducha Svätého. Duch Svätý urobil, že všetko najlepšie vedeli, čo milý Spasiteľ učil cez tri roky. Teraz mohli bez chyby zvestovať ľuďom učenie Spasiteľovo.

46. Len apoštolom poslal milý Spasiteľ Ducha Svätého, aby bez chyby hlásali jeho učenie?

Nie, milý Spasiteľ chcel, aby Duch Svätý zostal tiež s tými, ktorých oni ustanovia na svoje miesto, aby bez chyby hlásali pravú viery.
Milý Spasiteľ chcel, aby ľudia až do konca sveta mali pravú vieru a tak boli spasení.

47. Koho apoštoli ustanovili, aby hlásal pravú vieru?

1. Pápeža a biskupov spolu, alebo

2. pápeža samotného.
Pápež je na mieste milého Spasiteľa.

Malý Guido veľmi miloval pápeža. Hovoril:
„Keď pápež povedal: musí sa — musí sa. Milujem svätého Otca."
Rád by bol pápežovi poďakoval, že dovolil, aby sa skoro pristupovalo ku svätému prijímaniu. Keď sa mu povedalo, že teraz je iný pápež, odpovedal:
„Ó to nič nerobí, vždy je pápež a ja ho milujem."
Až vyrastie, chcel vynájsť zvláštné lietadlo a darovať ho pápežovi.

48. Kto pomáha biskupom v ich práci?

Kňazi.

O hriechu.

***1. Kedy páchaš hriech?**

Keď vedome neposlúchaš milého Boha.
Tomu sa hovorí: robiť zle.

***2. Všetky hriechy sú jednako veľké?**

Sú malé a veľké hriechy.

***3. Kedy sa dopustíš malého hriechu?**

Keď v malých veciach úmyselne obrazíš milého Boha, napr.:
Keď úmyselne nedávaš pozor na to, čo sa modlíš.
Keď v kostole rozprávaš alebo sa smeješ.
Keď neposlúchaš.
Keď sa priečiš s niekým.
Keď sa biješ s iným.
Keď niečo malého ukradneš.
Keď cigániš.
Keď si nehanblivý.

***4. Sú malé hriechy niečo smutného?**

Áno! Veľmi!

***5. Prečo?**

Aj malé hriechy obrážajú milého Boha.
Keď človek zomrie v malom hriechu, príde do očistca.

***6. Ako je v očistci?**

Tu je duša veľmi smutná, lebo hriechami obrazila milého Boha.

Túži po milom Bohu.
Tu má veľké bolesti.

***7. Ako dlho ostane duša v očistci?**

Kým sa neočistí od každého malého hriechu a trestu za hriech.

8. Kedy sa človek dopustí veľkého hriechu?

Keď robí niečo veľmi zlého a myslí na to, že je to zlé a predsa to potom robí.

9. Ako sa menujú tieto veľké hriechy?

Ťažké hriechy alebo tiež smrteľné hriechy.

***10. Co je to nehanblivý?**

Chcem ti to vysvetliť:
„Milý Boh ti dal telo. On ho stvoril. Preto telo je sväté a dobré. Všetko na tele je sväté a dobré. Preto musí sa o tele sväto myslieť, sväto o ňom hovoriť a sväto ho držať. Musí sa oň dobre starať, musí sa mu dať jesť a piť, musí sa šatiť, umývať, v zdraví držať. Milý Boh zriadil telo veľmi pekne a veľmi jemne.[1]) Môžeš sa z neho tešiť. Ale milý Boh chce predsa, aby sme naše telo šatili. Prvým ľuďom sám Boh obliekol šaty zo zvieracích koží. Na tele sú čiastky, ktoré školské dietky vždy zakrývajú, keď sa s inými kúpu alebo keď s inými cvičia. Tieto čiastky sa nazývajú hanblivé čiastky tela.

*) Prichádzajúce vysvetlenie je sostavené na nasledujúcich základoch tejto knižočky:

1. Aby dieťa bolo chránené pred zvedením.
2. Aby sa stalo svedomitým a hanblivým, čo je prirodzenou ochranou proti nemravnosti.
3. Lebo v tomto bode mnohá matka chybí vo výchove. Jedna matka preťažuje svoje dieťa nehanblivosťou, druhá matka odoberá dieťaťu zdravú nepredpojatosť, alebo označuje nehanblivé za smrteľný hriech a tak vytvára v dieťati úzkostlivosť a mylné svedomie. Obidve výchovné chyby sú pre dieťa veľkou škodou.

Áno, matky nech dávajú pozor na to, aby vychovávaly dieťa ku hanblivosti, aby dotykom azda neskúsilo nejakú pohlavnú rozkoš. Chcieť a hľadať takúto pohlavnú rozkoš, bol by potom vlastný hriech nečistoty.

Dotknúť sa týchto čiastok pri umývaní alebo čistení, pri bolesti alebo keď niečo iného chýba, nie je hriech. Dieťa všetko to robí jemne a pritom myslí: Aj moje telo je sväté. Veď aj krstná voda tiekla po tele.

Netreba, aby dobré dieťa hľadelo na tieto čiastky, alebo sa dotýkalo, alebo o tom hovorilo. Nepotrebne hľadieť dlhší čas na tieto čiastky tela bolo by neslušné, odkrývať ich, s nimi sa hrať, bolo by neslušné, zlou žiadosťou na tele. To by bolo nehanblivé, to by bol hriech. Dobré, hanblivé dieťa veľmi sa toho chráni. Hanblivé dieťa nikdy nedovolí, aby iní naň pozerali, bez toho, žeby nemalo telo riadne zakryté. Vyhýba sa tomu, aby iné deti dopúšťaly sa na ňom špatnej radosti. Najmä dáva pozor,- aby iné deti, alebo dokonca veľkí ľudia nehľadeli na jeho telo, alebo aby sa ho nedotýkali.

Dieťa, ktoré chce zostať čisté a nevinné, nejde s nehanblivými priateľmi. Nedovolí si, aby ho neznámi ľudia lákali na skryté tmavé miesto. Dieťa, ktoré zbadá, že iní chcú byť s ním nehanbliví, ihneď to povie matke. Aj to povie matke, keď súrodenci alebo priatelia robia nehanblivé veci.

11. Aké radosti má hanblivé dieťa?

Hanblivé dieťa je vždy šťastné a radostné.
Dobrí priatelia a ľudia ho veľmi majú radi.

12. Komu sa podobá čisté, dobré dieťa?

Anjelom.

13. Čo musí robiť dieťa, keď bez viny myslí na také veci, pozerá alebo o nich počúva?

Má pokojne odporovať a hovoriť: Milý Bože, nechcem to. Pomôž mi dobrým zostať.

14. Dopustilo sa už hriechu?

Nie; lebo bolo nevinné.
Páči sa milému Bohu, keď odporuje.

15. Čo má robiť dieťa, keď je tými vecami postrašené alebo niečomu nerozumelo?

Má to povedať matke alebo spovednému otcovi.

16. Čo urobil milý Spasiteľ pre telesné hriechy ľudí?

Dal svoje nasvätejšie a najčistejšie telo veľmi bičovať a šľahať palicami a bičami tak dlho, až bol celkom skrvavený a plný rán.

***17. Čo je najťažším nešťastím pre človeka?**

Keď sa milému Bohu už vôbec nepáči. Stane sa to vtedy, keď má na sebe ťažký hriech.
Ťažký hriech robí dušu mŕtvou pred milým Bohom.
Preto sa volá smrteľným hriechom.
Keď človek zomrie, hoc len s jedným ťažkým hriechom, príde do pekla.

***18. Ako je v pekle?**

Hrozne.
Tam bývajú diabli.

***19. Ako dlho zostávajú v pekle?**

Vždy, navždy musia tam zostať a mať bolesti.
Nikdy nemôžu prísť do neba, nikdy k milému Bohu, nikdy k milej Matke Božej, nikdy k anjelom a k dobrým ľuďom.

***20. Môžu ľudia vydať zo srdca malé a veľké hriechy?**

Áno! Keď hriechy oľutujú a nechcú sa ich už dopúšťať. Keď z hriechov sa ľútostivo vyspovedajú.

***1. Co musí dieťa robiť prv než vstúpi do spovedelnice?**

1. Modliť sa,
2. spytovať svedomie,
3. ľutovať.

***2. Co sa modlí dieťa?**

Milý anjel strážca, pomôž mi dobre sa spovedať.
Milá Matka Božia, pomôž mi dobre sa spovedať.
Milý Duch Svätý, pomôž mi dobre sa spovedať.

***3. Ako premýšľa dieťa o svojich hriechoch?**

1. Príkaz: Modlil som sa každý deň: ráno, večer, pri stole?
   Zle som sa modlil?
   Bol som na náboženstve?
   Akým som bol na náboženstve?
2. Príkaz: Vyslovil som meno Božie neúctivo alebo v hneve?
3. Príkaz: Bol som v nedeľu a vo sviatok na svätej omši?
   Prišiel som neskoro z Vlastnej viny?
   Bol som v kostole neslušný?
   Táral som, smial som sa?

4. Príkaz: Neposlúchal som rodičov, kňaza, učiteľa?
Bol som vzdorovitý, hrubý?

5. Príkaz: Nenávidel som niekoho?
Vysmieval som sa z niekoho?
Špatné slová som hovoril niekomu?
Udrel som iných?
Hádzal som do nich kameňmi?
Vadil som sa?
Ci som zavinil, že iní sa dopustili hriechu? Akého?

6 a 9. Príkaz: Bol som nehanblivý v myšlienkach a v pohľadoch?
Bol som nehanblivý v reči, pri počúvaní?
Nechal som sa nehanebne dotýkať od iných?
Dotýkal som sa seba alebo iných nehanebne?
Rád sorn nechal, aby sa iní dotýkali?
Rád som chodil s nehanblivými kamarátmi?

7. a 10. Príkaz: Maškrtil som?
Ukradol som peniaze, veci?
Navrátil som nájdené veci?
Zadržal som odcudzené veci?
Poškodil som cudzie veci?
Chcel som kradnúť?

8. Príkaz: Luhal som?
Ľžou som inému zle spôsobil?
Žaloval som nespravodlivo na iných?
Luhal som na nich?
Nepotrebne som rozchyroval hriechy iných?
Nepoukázal som na veľké hriechy iných rodičom alebo predstaveným?

Cirkevný príkaz: Jedol som v piatok alebo v pôste mäso?

Hlavné hriechy: Bol som namyslený?
Bol som lakomý?
Bol som závistlivý?
Bol som škodoradostný?
Bol som nemierny v jedení a pití?
Bol som hnevlivý?

Bol som lenivý pri práci alebo v škole?

***4. Čo je nadovšetko najdôležitejšie pri spovedi?**
Ľútosť.

***5. Ako myslí dieťa, keď Futuje hriechy?**

Myslí: Milý Bože, kiež by som nebol zhrešil.

***6. Ako myslí, aby jeho ľútosť pochádzala zo srdca?**

Myslí: Milý Bože, kiež by som nebol zhrešil. Ty ma musíš iste trestať. Ba pre malé hriechy musíš ma trestať. Áno, pre veľký hriech musel by si ma do pekla uvrhnúť. A tam dole — nie — milosrdný Bože, tam dole nechcem.
Keď takto dieťa rozmýšľa, má ľútosť zo strachu alebo nedokonalú ľútosť.

***7. Ako myslí dieťa, keď chce vzbudiť dokonalú ľútosť?**

Myslí: Milý Bože, hriechami som Ti spôsobil bolesť. Kiež by som to nebol urobil.
Ty si tak milý a tak dobrý!
Milý Spasiteľ, ty si sa nechal pribiť na kríž za mňa.
Ty si pre mňa mal veľké bolesti.
Ty si za mňa zomrel.
Kiež by som ťa nebol urazil!
Kiež by som nebol zhrešil.
Keď takto rozmýšľa dieťa, má ľútosť z lásky alebo dokonalú ľútosť.

***8. Má dieťa ľutovať len vtedy, keď sa spovedá?**

Nie! Čo najskôr po hriechu má dieťa ľutovať — tak aj pri večernej modlitbe. Vtedy odíde hriech z duše dieťaťa už pri ľútosti.
Ľuďom, ktorí sa dopustili ťažkých hriechov, milý Boh odpustí aj takéto, keď ľutujú z lásky (vzbudia dokonalú ľútosť). Preto táto ľútosť volá sa zlatým kľúčom do neba.

***9. Čo ešte patrí k ľútosti?**

Dobré predsavzatie.

***10. Ako myslí dieťa, keď má dobré predsavzatie?**

Myslí: Milý Bože, nechcem už viac hrešiť.
Až teraz, keď dieťa vykonalo tri veci;

modlitbu,
spytovanie svedomia,
ľútosť s dobrým predsavzatím, že sa polepší, môže ísť ku spovedelnici.

*11. Čo sa stáva v spovedelnici?

1. Dieťa sa spovedá zo svojich hriechov.
2. Kňaz dáva rozhrešenie.

*12. Musí sa dieťa spovedať zo všetkých hriechov?

Nevyhnutne nemusí sa dieťa spovedať zo všetkých hriechov. Ale je dobre, keď sa spovedá zo všetkých hriechov, najmä z obľúbených hriechov. Keď sa staršie deti alebo dospelí dopustili ťažkých hriechov, musia sa spovedať zo všetkých hriechov. Ak takí ľudia ťažký hriech úmyselne vynechajú, tak je spoveď nehodná a neplatná — potom majú nový ťažký hriech.

*13. Musí dieťa povedať tiež počet hriechov?

Nie! Bez potreby dieťa nemusí povedať počet hriechov. Ale dieťa, ktoré pri spovedi sa chce skutočne zdokonaliť, rado povie aj to, ako často sa dopustilo hriechov, či často alebo menej často.
Ľudia, ktorí sa dopustili veľkých hriechov, musia pri ťažkých hriechoch udať počet tak dôkladne, ako je to možné.

*14. Opovrhuje duchovný otec dieťaťom, ktoré má mnoho hriechov?

Nie, neopovrhuje.
Teší sa, keď všetko úprimne hovorí.
V nebi je zvlášť veľká radosť, keď sa zlé dieťa dobre spovedá.

*15. Čo sa stáva pri rozhrešení v srdci dieťaťa?

Milý Boh odníme hriechy.
Milý Boh odníme tresty.
Milý Boh dáva pomoc, aby človek bol dobrým a zbožným.

Ak má dieťa už pred spoveďou vylúčené hriechy zo srdca ľútosťou, predsa sa môže s úžitkom spovedať.

16. Od koho má spovedný otec v svojom rozhrešení takú veľkú moc?

Od milého Spasiteľa.

17. Aké je poradie všetkého v spovedelnici?

Najprv dieťa povie:
„Pochválený buď Ježiš Kristus."
Potom hovorí:
„Posledný raz som sa spovedal pred . . .", napr.: „pred štyrmi týždňami."
Potom povie svoje hriechy.
Napr.: „S inými som sa vadil, často."
„Robil som nehanblivosť na sebe, dva razy."
Keď povedalo hriechy, zbožne hovorí:
„Ježišu môj, milosrdenstvo!"
Potom hovorí duchovný otec.
Dieťa pozorne počúva.

Keď sa duchovný otec niečo pýta, odpovie zreteľne a úprimne.
Potom duchovný otec uloží dieťaťu pokutu, napr. pomodliť sa dva razy Otčenáš.
Nato duchovný otec hovorí rozhrešenie.
Po latinsky hovorí toto:
„Rozhrešujem ťa od tvojich hriechov v mene Otca i Syna i Ducha Svätého."
Potom duchovný otec prežehná dieťa.
Aj dieťa má sa prežehnať.
V tejto svätej chvíli odpúšťa Boh hriechy.
Duša je znovu pekná a čistá. Milý Boh už zas má radosť z dieťaťa.
Ďakuj za to milému Bohu.
Preto po rozhrešení hovorí duchovný otec: „Pochválený buď Ježiš Kristus!"
Dieťa plné vďačnosti a radosti odpovedá:

„Na veky. Amen."
Potom dieťa môže ísť.

***18. Čo má dieťa robiť, keď vyšlo zo spovedelnice?**

1. Vykonať pokutu a
2. polepšiť sa.

***19. Čo je to pokuta?**

Dieťa musí za svoje hriechy niečo aj urobiť.
Spovedný otec iste mu niečo uložil.
Teraz robí to, čo mu uložil duchovný otec.
Nakoniec dieťa povie: Milý Bože, ďakujem ti za spoveď.
Potom radostne ide domov.
Teraz chce prinášať každú námahu, aby sa stalo dobrým dieťaťom.

Malý Guido bol nadovšetko šťastný po svojej prvej svätej spovedi. Matka ho priviedla. Veselý skákal jej naproti a hovoril: Mama, mama, ó aký som šťastný. Želám si, aby celý svet bol tak šťastný ako ja."
Na ceste domov od velkej radosti kúpil bračekovi koláč a rozdelil všetky svoje vreckové peniaze chudobným, s ktorými sa cestou stretol.
Pre Guida nielen prvá, ale každá spoveď bola veľkou, jedinečnou, svätou a milou.

Šesť P pre spovedajúce sa dieťa:

Predtým než vstúpi do spovedelnice:
1. **P** pomodlí sa.
2. **P** pýta sa na svoje hriechy (spytovanie svedomia).
3. **P** plače nad svojimi hriechami (ľútosť).

V spovedelnici:
4. **P** povie svoje hriechy (spoveď).

Keď **Vystúpi** von:
5. **P** pokutu odbaví.
6. **P** polepší sa.

IP

PP P P P

***20. Môže potom spovedný otec hriechy iného povedať?**

Nie! Nikdy!
Prv by musel zomrieť.

***21 Kedy je spoveď zlá?**

Keď dieťa nemá ľútosti alebo z nedbanlivosti zabudne. — Pri najbližšej spovedi musí povedať: „Posledný raz som nemal ľútosti alebo som zabudol."
Keď staršie dieťa alebo dospelí ľudia ťažké hriechy úmyselne nepovedia, aj ich spoveď by bola zlá. Preto by mali nový veľký hriech.

***22. Ako teda dieťa ľutuje a robí dobré predsavzatie?**

Milý Bože, daj mi pravú ľútosť.
Milý Bože, kiež by som nebol spáchal tieto hriechy!
Áno, musíš ma trestať.
Sám ma musíš trestať pre malé hriechy.
Pre jeden veľký hriech musel by si ma dokonca do pekla dať.
A tam dole — nie, milosrdný Bože, tam dole nechcem.
Milý Bože, hriechom som ti spôsobil bolesť.
Kiež však nikdy by som to nebol urobil.
Áno, ty si tak milý a dobrý.
Milý Spasiteľ!
Ty si sa nechal za mňa pribiť na kríž!
Ty si aj pre moje hriechy mal veľké bolesti.
Ty si pre mňa zomrel.
Ó kiež by som ti nebol spôsobil bolesť!
Kiež by som nebol zhrešil.
Milý Bože, nechcem už hrešiť.

23. Dobrá spoveď je niečo veľkého?

Niečo nádherne veľkého.
Na každej spovedi visí kvapka krvi milého Spasiteľa.
Milý Spasiteľ nám spoveď na kríži zaslúžil.
Daroval nám spoveď, keď vstal zmŕtvych.
Pre nás spoveď je zmŕtvychvstaním z hriechu.

O milom Spasiteľovi v tabernákuiu.

***1. Kde je teraz milý Spasiteľ so svojím ľudským telom a so svojou ľudskou dušou?**

V nebi.

***2. Je len v nebi?**

Je ešte aj v kostole na oltári v tabernákuiu.

***3. Čo je to tabernákulum?**

Celkom malá chyžka, bez okien, ale s malými dvierkami, ktoré sa môžu kľúčom otvoriť a zatvoriť.

4. Ako prichádza milý Spasiteľ do tabernákula?

Milý Spasiteľ posledný večer pred svojou smrťou mal s apoštolmi poslednú večeru.
Tu vzal chlieb do svojich rúk a povedal:
„Toto je moje telo,
ktoré sa za vás vydáva."

Potom vzal kalich s vínom a povedal:
„Toto je moja krv,
ktorá sa za vás vylieva na odpustenie hriechov."

A potom riekol:
„Robte to na moju pamiatku!"
Teraz to robí kňaz pri svätej omši.
Berie chlieb a víno ako Spasiteľ.

Hovorí ako Spasiteľ:
„Toto je moje telo."
„Toto je moja krv."

Tak sa stáva chlieb a víno telom a krvou Spasiteľa, ako pri poslednej večeri.

Chlieb, ktorý kňaz premenuje, menuje sa hostia.

Tak hostia sa stáva samým milým Spasiteľom. Na pohľad však hostia je taká istá ako bola predtým. A predsa teraz hostia je tým istým Spasiteľom, ktorý predtým ležal v jasličkách a visel na kríži.

V tabernákulu stojí kalich.

Do tohto kalicha kladie teraz kňaz sväté hostie a zatvára tabernákulum.

Teraz prebýva milý Spasiteľ v bohostánku a zostáva tam deň a noc.

***5. Kto je tu pri Spasiteľovi?**

Mnoho anjelov.
Tešia sa, že môžu tu byť.
Sú nekonečne šťastní pri Spasiteľovi.
Klaňajú sa mu.

***6. Môžeme Spasiteľa navštíviť v kostole?**

Môžeme ho navštevovať cez celý deň a s ním sa aj rozprávať.

***7. Odpovie milý Spasiteľ, keď s ním hovoríme?**

Už sa stalo, že ľudia počuli hovoriť Spasiteľa, áno, ba ho aj videli. Ale to sa stalo veľmi zriedka.

***8. Co robí Spasiteľ tým ľuďom, ktorí k nemu prichádzajú a zbožne sa modlia?**

Priateľsky na nich pozerá
Rád vypočuje ich modlitbu.
Dáva im požehnanie, milosť, radosť.

9. Aj nadarmo prichádza človek k Spasiteľovi?

Nikdy, keď sa usilovne modlí.

***10. Čo by sa dieťa mohlo modliť, keď príde ku Spasiteľovi?**

Milý Spasiteľ, daj mi zbožnosti,
aby som s tebou bol v nebi vo večnosti.

Môže sa modliť každú inú modlitbu, ktorú ešte pozná.
Môže si urobiť modlitbičku samo ako Meieli, ako Albert, ako Anneli, ako Annthrinka, ako Guido.
Áno, modliť sa nie je nič iného, ako rozprávať sa s Ježišom, ako so svojím milým otcom a so svojou milou matkou.
Napríklad:
Milý Ježiš, ďakujem ti, že pri nás bývaš, že nás máš rád. Aj ja ťa mám rád, kiež by som sa ti páčil, kiež by som ti mohol slúžiť.
Milý Ježiš, mohol by som ťa o mnoho prosiť:

Učiň, aby moji rodičia boli zdraví a šťastní, aby mohli prísť do neba.
Pomôž aj mojim súrodencom, príbuzným, pánu farárovi, pánu učitelovi.
Pomôž všetkým chorým a učiň, aby boli trpezliví.
Pomôž všetkým, ktorí dnes plačú.
Pomôž všetkým, ktorí sú dnes uväznení.
Pomôž úbohým pohanom, aby aj oni mohli prísť k tebe.
Pomôž všetkým ľuďom, ktorým práve dnes sa zle vedie.
Pomôž tým, ktorí dnes zomierajú.
Pomôž úbohým dušiam v očistci.
Za všetkých týchto ľudí dieťa môže sa modliť Otčenáš.

Peter Canisius bol neposlušným, závistlivým >a vzdorovitým chlapcom. Chcel sa stať lepším, len mu to málo osožilo. Tu išiel ku milému Spasiteľovi do kostola a hovoril:
„Milý Spasiteľ, mám tak mnoho chýb a chcel by som sa ich pozbaviť. Ale sám to nemôžem. Pomôž mi teda!"
Často hovorieval ku milému Spasiteľovi v kostole. Tu dal mu Spasiteľ sily. Stal sa dobrým chlapcom, neskoršie svätcom.

***11. Teší sa milý Spasiteľ, keď ho v kostole navštívime?**

Veľmi.
Ešte viac než dobrý otec a dobrá matka sa tešia, keď ich milé deti prídu domov.

***12. Čo robí dieťa, keď nemôže milého Spasiteľa navštíviť v kostole?**

Rozpráva sa na diaľku s milým Spasiteľom.
Prenikne to každý múr, lepšie a krajšie než zvuk z rádia.

Keď malá svätá Alžbeta chcela navštíviť Spasiteľa v kostole a dvere boly zavreté, kľakla si, bozkávala dvere a hovorila tiché milé slová Spasiteľovi.

O svätom prijímaní.

***1, Kde na zemi býva milý Spasiteľ ešte radšej než v tabernákulu?**

V srdciach ľudí.

***2. Ako sa to môže stať?**

Svätým prijímaním k nám prichádza.
Takto to ide: Kňaz berie z tabernákula kalich a jednu hostiu z neho kladie nám na jazyk. My ju požívame a tak milý Spasiteľ je v nás.
To znamená, že prijímame.

***3. Aké musí byť dieťa, keď chce dostať sväté prijímanie?**

1. Musí byť bez ťažkého hriechu.
2. Musí byť lačné.
3. Musí byť zbožné.

***4. Keď dieťa chce dostať sväté prijímanie a má ťažký hriech, čo musí urobiť?**

Najprv dobre sa vyspovedať.

***5. Keď dieťa mä len malý hriech, smie dostať sväté prijímanie bez toho, žeby sa vyspovedalo?**

Áno, ale má tiež oľutovať svoje malé hriechy, lebo aj malé chyby sú ošklivé v celkom čistých očiach Božích.
Napríklad:
Milý Spasiteľ, odním mi tieto hriechy.
Chcel by som, aby som sa ich nikdy nebol dopustil, pretože ty ich nemáš rád.
Ľútosť musí sa nielen naprázdno povedať, ale musí pochádzať skutočne zo srdca.

***6. Na čo môže myslieť dieťa a čo sa môže modliť pred svätým prijímaním?**

Najprv môže myslieť:
Spasiteľ s radosťou ku mne prichádza.
Chce mi dobre robiť.
Počuje moje modlitby.
Potom rozmýšľa dieťa nad tým, čo chce povedať Spasiteľovi:
O sebe samom,
o rodičoch a súrodencoch,
o príbuzných,
o všetkých ľuďoch,
o úbohých dušiach.
Potom sa modlí: Anjel strážca, pomôž mi všetko správne robiť.
Milá Matka Božia, pomôž mi dobre prijímať.
Teraz modlí sa pomaly a zbožne ku Spasiteľovi:
Milý Spasiteľ, ty si na oltári, ty ma vidíš.
Milý Ježiš, chceš ku mne prísť — teším sa.
Milý Ježiš, ty ma veľmi miluješ — ja ťa tiež milujem.
Milý Ježiš, ja som sa často stal zlým — kiež by som sa nebol dopustil hriechov.
Milý Ježiš, povedz slovo a budem uzdravený.
Milý Ježiš, poď ku mne z tabernákula!
Poď do môjho srdca, daj, aby som bol ustavične tvojím dieťaťom. Amen.
Potom dieťa zas sa modlí k milej Matke Božej:
Milá Panna Mária, pomôž mi dobre prijímať.

Učiň, aby som mal srdce naozaj čisté a zbožné,
aby Spasiteľ ku mne rád zavítal.

***7. Ako má dieťa prichádzať k stolu sv. prijímania?**

Zbožne a pomaly,
ruky má sopäté,
oči sklopené.

***8. Ako má dieťa požiť svätú hostiu?**

Má otvoriť ústa,
jazyk položiť na spodnú peru.
Keď svätá hostia leží na jazyku, ústa zatvoriť,
chvíľku nechať spočívať svätú hostiu na jazyku, aby sa zvlažila,
potom ju prehltnúť.
Svätá hostia nesmie sa rozhryznúť,
nesmie sa tiež dotýkať prstom.
Nesmie sa držať v ústach.
Musí sa prehltnúť.

***9. Je to hriech, keď sa zubami dotkneme svätej hostie?**

Nie.

***10. Čo má dieťa robiť po svätom prijímaní?**

Zbožne a pomaly ísť na svoje miesto a rozprávať sa so Spasiteľom. Nech sa aj daruje Spasiteľovi.
Prijímať znamená nielen vziať, ale aj dať.
Modli sa asi takto:
Milý Ježiš, ďakujem ti tisícnásobne, že si prišiel ku mne.
Milý Ježiš, ty si milý Boh, klaniam sa ti!
Milý Ježiš, ty si taký dobrý, milujem ťa.
Milý Ježiš, ty si sa mi daroval.
Aj ja sa ti darujem. Darujem ti svoje telo i svoju dušu. Kiež by som ti vždy patril. Kiež by som mohol byť vždy tvojím milým dieťaťom.
Milý Ježiš, ty všetko môžeš — urob mi dobre!
Požehnaj moje oči,

požehnaj moje uši,
požehnaj moje ruky a nohy,
požehnaj moje telo a moju dušu,
požehnaj ma celého a celkom,
v živote i v smrti.
Milý Ježiš, ty si bohatý.
Daj mi milosti pre všetkých ľudí.
Ty každého poznáš.
Každému pomôž na tele i na duši,
aby raz k tebe prišiel.
Najmä prosím ťa za
matku a otca, za súrodencov,
za príbuzných,
za kňazov,
za učiteľov,
za chudobných a chorých,
za zarmútených a hladujúcich,
za zomierajúcich,
za zlých ľudí,
za všetky deti,
za úbohých pohanov,
za všetkých ľudí.
Daj úbohým dušiam v očistci nebo.

Ježiško, prosím ťa,
daj, aby som bol dobré dieťa!
Keby som nemal sa takým stať,
môžeš ma so zeme vziať,
vezmi ma do kráľovstva nebeského,
učiň ma anjelom podobného. Amen.

11. Ako dlho zostane dieťa po svätom prijímaní v kostole?

Keď Spasiteľovi sa poďakovalo,
keď sa mu poklonilo,
keď mu svoje telo a dušu darovalo,
keď mu svoje prosby povedalo,
potom môže odísť.
Dieťa po svätom prijímaní prosí milého Spasiteľa ozaj mnoho za iných ľudí. Nemyslí len na seba a na svojich.

Myslí na všetkých ludí.
To veľmi teší milého Spasiteľa.
Celý deň, všetko čo robí a trpí, ako vďak znovu obetuje milému Spasiteľovi.

***I2. Co sa stane s dieťaťom pri svätom prijímaní?**

Je v Spasiteľovi, a
Spasiteľ je v ňom.
Spasiteľ v ňom účinkuje.
Preto duša dieťaťa je vždy čistejšia a peknejšia.
Dieťa dostáva viac milosti a sily, aby bolo dobrým.
Je na ceste k nebu.
Stáva sa — ak dobre a často prijíma — šťastné a radostné.

13. Kedy nesmie sa prijímať?

Keď pred svätým prijímaním iste vieme, že máme na duši ťažký hriech.
Takéto prijímanie bolo by neplatné.
Bol by to smrteľný hriech.

***14. Ako často smie dieťa prijímať?**

Každý deň.

***15. Tešil by sa Spasiteľ, keby dieťa prijímalo každý deň?**

Áno, veľmi. Lebo hovorí:
„Nechajte dietky ku mne prísť, lebo takých je kráľovstvo Božie."

16. Kedy je dieťa povinné ísť k svätému prijímaniu?

Keď začína myslieť, teda približne v siedmom roku.
Mnohé mohly by to urobiť už v piatom a šiestom roku.
Rodičia, kňazi a učitelia sú povinní starať sa, aby dieťa v pravý čas sa spovedalo a prijímalo.
Milý Spasiteľ rád prichádza do nevinného detského srdca a neprichádza s prázdnymi rukami.

Malý Guido pristúpil k prvému svätému prijímaniu v svojom siedmom roku. Veľmi sa tešil na tento deň. Nazýval ho: „Môj veľký deň."

V posledných päť až šesť týždňoch pred týmto „veľkým dňom" Guido bol omnoho lepším než predtým. Často tiež vpísal dajaké slovo do svojho malého sošitka. Neskoršie odovzdal ho svojej matke. Do toho sošitka písal malé obete, ktoré prinášal milému Ježiškovi. Malo to byt ružovým lístím, ktoré chcel rozsypať pri prvom svätom prijímaní. Celkom bolo to 118 obetí. 22. máj 1921 bol tým veľkým dňom. Noc predtým od veľkej radosti nemohol skoro nič spať. Už o piatej hodine ráno ponáhľal sa do izby svojich rodičov. Hovoril:

„Mama, už je čas!" —

„Ale, Guido, je ešte priskoro, choď si ešte pospať do postele. Ja ťa zobudím, keď bude čas!"

Ale mama, milý Ježiško príde dnes ku mne! Chytro ma už obleč. To je môj veľký, svätý deň!"

Teraz ho matka obliekla do nových pekných šiat. Ale Guido na to nehľadel. Stále hovoril len o milom Spasiteľovi, ktorý príde k nemu. Guido hneď bol pripravený.

Rodičia a malý brat Markus išli s ním do kostola. V svätej horlivosti tlačil sa kupredu. Ale kostolné dvere boly ešte zatvorené. Konečne mohli vstúpiť.

Kňaz otvára tabernákulum a vyberá kalich so svätými hostiami. Pokorný Guido ide ku svätému prijímaniu a kľaká medzi otoa a matku. V posledných laviciach kľačia starí rodičia, strýko, teta a malý brat. So sklopenými očarili šťastný Guido vracia sa na svoje miesto. Teraz mal pri sebe milého Spasiteľa. Guido veľmi často prijímal, áno, neskoršie dokonca každý deň. Vždy mal podobnú radosť. Raz povedal svojej matke: „Je predsa vždy sviatok pre Ježiša a jeho Guida, keď sa sídu!"

Ale toto znovustretnutie vo svätom prijímaní prinášalo Guidovi nielen veľkú radosť, ale aj veľkú silu, aby sa stal dieťaťom podobným anjelom.

Guido chcel, aby aj iné deti prichádzaly ku svätému prijímaniu. Hovoril im: „Proste predsa svoju matku, aby ste mohly ísť k svätému prijímaniu, ako ja to robím. Musíte horliť za tým. Povedzte im, že máte veľkú túžbu po Ježiškovi! A — pretože pápež povedal, musí sa — musí sa!"

***17. Čo musí vedieť malé dieťa, keď má pristúpiť ku svätému prijímaniu?**

Musí vedieť:

Jeden je Boh v troch osobách.
Milý Boh dobro odmeňuje a zlo trestá.
Je nebo a peklo.
Druhá osoba milého Boha stala sa človekom, stal sa milým Spasiteľom, ktorý za hriechy nás ľudí zomrel na kríži.
Svätá hostia nie je obyčajný chlieb, je chlieb z neba, aby človek sa stal dobrým. Musí vedieť aj to najpotrebnejšie pri prijímaní svätých sviatostí.

•18. Aj malé dieťa má sa spovedať?

Nie je to potrebné, lebo ešte nemá veľký hriech.
Ale je dobre, keď sa spovedá, lebo svätá spoveď aj malému dieťaťu dáva milosť. Svätá spoveď je dobrou prípravou na sväté prijímanie

***19. Čo má vedieť malé dieťa o svätej spovedi?**

1. Nech hovorí milému Bohu:
   „Milý Spasiteľ, pomôž mi dobre sa vyspovedať!"
2. Nech myslí na to, akých sa dopustilo chýb.
3. Nech zbožne hovorí milému Spasiteľovi:
   „Milý Spasiteľ, chcem len dobré byť,
   nechcem ti nikdy bolesť spôsobiť."
4. Nech povie kňazovi hriechy.
5. Kňaz odníme hriechy.
6. Robí, čo mu spovedný otec uloží za jeho hriechy.

Malé dieťa nemusí vedieť poriadok nazpamäť, lebo matka a spovedný otec mu pri tom iste pomôžu.

20. čo má robiť matka, keď dieťa je pripravené na prijatie svätých sviatostí?

Musí ísť k farárovi, nech tento vyskúša jej dieťa. Potom zvolí sa deň, v ktorý — ak je to možné — obidvaja rodičia s dieťaťom idú ku svätému prijímaniu.
Pripravujú sa s ním doma.
Znovu mu hovorí: „Tvoje zlé správanie bolí Spasiteľa."
Pomáha mu modliť sa: „Milý Spasiteľ, kiež by som to nebol robil. Nechcem ti už spôsobiť bolesť."

Keď si prijal tento nebeský chlieb, tak sa modli:
„Milý Spasiteľ, učiň, aby som sa stal zbožným,
aby som sa dostal k tebe do neba!"

V kostole rodičia prijímajú s dieťaťom a dozerajú na podávanie svätého prijímania.

Dobrí rodičia a ich súrodenci modlia sa za svojho milého maličkého, aby milý Spasiteľ zostal pri ňom večne.

Nenútene, ale plná lásky má matka dieťa povzbudzovať, že má radosť robiť milému Spasiteľovi poslušnosťou, nevadením sa a pod. Primnohé napomenutia môžu odpudzujúco pôsobiť. Bolo by však veľkou chybou, keby sa rodičia uspokojili, keď dieťa raz alebo niekoľko ráz prijímalo. Je ich svätou povinnosťou starať sa o to, aby dieťa častejšie šlo k svätému prijímaniu a tak rástlo v poznaní a láske milého Spasiteľa.

Tak skoro bude matka hovoriť malému dieťaťu:
„Tento chlieb je sám milý Spasiteľ."
Pretože Spasiteľ povedal:
„Ja som chlieb živý, ktorý s neba sostúpil."
Tak vždy pokračuje vyučovanie náboženstva.

***21. Má ísť dieťa ku svätému prijímaniu aj keď bolo neposlušné, hnevlivé, vzdorovité?**

Áno! Práve sa to vyžaduje!
Nech povie milému Spasiteľovi:

„Milý Spasiteľ, kiež by som ti nebol spôsobil bolesť. Ty vidíš, ako je to potrebné, aby som k tebe išiel. Teraz mi pomôž, aby som premohol toto zlo a bol som na radosť tebe a svojim rodičom."

22. Čo musí robiť matka, keď dieťa, či malé alebo veľké, neukazuje nijakú vôľu ísť ku svätému prijímaniu?

Také dieťa nech neposiela a nenúti.
Tak sa vyhne trápnemu pocitu strachu, ktorý dieťa môže mať z domnelého hriechu.
Pri najbližšej príležitosti nech ho láskavé pošle ku svätej spovedi.

Klára bola väčšie dievča. Raz sa jej prihodilo ťažko zhrešiť. Nemohla ísť ku svätému prijímaniu ako jej súrodenci. — Ale čo matka povie, ak nepôjdem ku svätému prijímaniu? Co mám robiť? Čo jej povedať? — Tu Klára napila sa vody a povedala matke: „Mama, napila som sa vody. Budem prijímať až najbližšiu nedeľu." Klára išla do kostola so súrodencami, vzbudila dokonalú ľútosť nad hriechami, ale neprijímala. V sobotu išla k svätej spovedi a v nedeľu s veľkou radosťou išla ku svätému prijímaniu. Pritom sa modlila ozaj zbožne: „Milý Bože, pomôž mi, aby som viac už nespôsobila ti bolesť tak veľkým hriechom!" Klára potrebovala na túto výhovorku napiť sa vody. Mohla aj ticho povedať: prv, než by som prijímala, chcela by som sa spovedať. Som nespokojná.

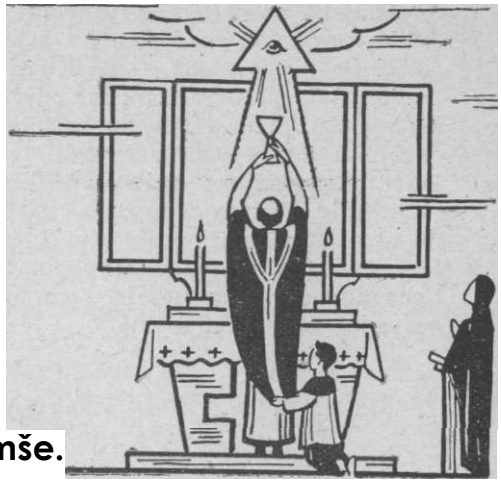

O obete svätej omše.

Teraz prichádzame k najvyššiemu a najdrahšiemu na svete, ku obete svätej omše.

***1. čo je obeta svätej omše?**

Obeta svätej omše je to najvyššie, najlepšie a najčistejšie, čo môžeme priniesť milému Bohu.

***2. Co sa dáva alebo prináša milému Bohu?**

Telo a krv milého Spasiteľa, ako niekedy na kríži.

***3. Kto prvý priniesol obetu svätej omše?**

Sám milý Spasiteľ.

Pri poslednej večeri, večer pred svojím utrpením a smrťou vzal chlieb, požehnal, lámal a dával ho svojim učeníkom so slovami:

„Vezmite a jedzte,
toto je moje telo,
ktoré sa za vás vydáva."

Potom vzal kalich, požehnal ho a dával svojim učeníkom a pri tom hovoril:

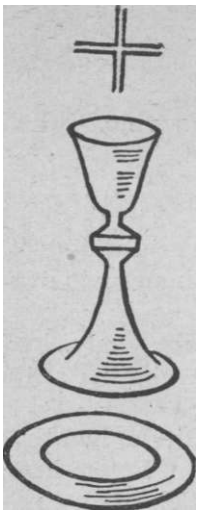

„Pite z neho všetci,
lebo toto je moja krv,
krv Nového zákona,
ktorá sa vylieva za vás
a za mnohých
na odpustenie hriechov."

Tak Spasiteľ niekedy obetoval za nás svoje telo a krv.

„Vydáva" a „vylieva", to je „byť obetovaný".

To bola nekrvavá obeta omše.

4. Ktorá bola druhá obeta svätej omše?

Druhá obeta svätej omše bola obeta Ježiša na kríži.

Tu milý Spasiteľ vydal svoje telo mnohým bolestiam, zomrel a každú kvapku krvi vylial za nás. Obetoval telo a krv.

Bola to krvavá obeta omše.

5. Čo ešte hovoril milý Spasiteľ svojim apoštolom pri prvej obete svätej omše v poslednú večeru?

Spasiteľ hovoril ešte:

„Toto robte na moju pamiatku."

6. Čo to znamená — „Toto robte na moju pamiatku"?

To znamená: Prinášajte tu istú svätú obetu ako ja, teda obetu svätej omše.

7. Kto môže a smie prevádzať, čo milý Spasiteľ rozkázal?

Len kňaz môže a smie prevádzať tento príkaz.

8. Od koho má kňaz moc prinášať obetu svätej omše?

Od milého Spasiteľa skrz biskupa.

9. Čo robí kňaz pri svätej omši?

Kňaz najprv odbavuje predomšu. Modlí sa a číta z omšovej knihy.
Potom kňaz obetuje milému Bohu chlieb a víno. Chlieb a víno znamenajú samého človeka, náš život.
My máme obetovať náš život milému Bohu.
Milý Boh však náš život ešte nechce.
Preto obetujeme pokrm a nápoj, ktoré umožňujú náš život. Milý Boh láskavé prijíma túto obetu a dáva nám za to drahocenné dary.
Pri svätom premenení dáva nám svoj život vtedy, keď kňaz z moci Božej premeňuje tento chlieb a víno na sväté telo a drahocennú krv Syna Božieho.
Len čo sa to stane, kňaz ukazuje milého Spasiteľa, keď drží svätú hostiu vo výške a to isté robí s kalichom. Potom kňaz obetuje tento najsvätejší a najčistejší dar milého Boha, najmä drahocenné telo a drahocennú krv milého Ježiša znovu milému Bohu. Toto je teraz najvyššia a najlepšia obeta, ktorá sa môže dať. Milý Boh odpovedá na tento najvyšší dar znovu protidarom.
Toto najsvätejšie telo a drahocenná krv jeho jediného Syna dáva sa totiž ako pokrm kňazovi a nielen jemu, ale aj všetkým ľuďom. To sa stáva pri svätom prijímaní.
Po svätom prijímaní kňaz sa modlí a požehná ľud.

10. Koľko teda hlavných čiastok má svätá omša?

Tri hlavné čiastky:
1. Obetovanie chleba a vína.
2. Premenenie chleba a vína na telo a krv Ježiša.
   Telo a krv Ježiša kňaz obetuje nebeskému Otcovi.
3. Prijímanie.

***11. Čo robí milý Spasiteľ pri svätej omši?**

Milý Spasiteľ pri svätom premenení sostupuje s neba na oltár a
obetuje nebeskému Otcovi
seba samého,
svoje najsvätejšie telo,

svoju najsvätejšiu krv,
svoju najsvätejšiu dušu,
svoj život,
svoju modlitbu a prácu,
svoje horké utrpenie,
svoje smrteľné rany a
svoju potupnú smrť —
to všetko pre nás
a pre naše hriechy,
ako to robil na kríži.
Pri svätej omši oltár je jeho krížom.
Obeta na kríži a obeta na oltári je tou istou obetou.
Na obidvoch miestach milý Spasiteľ obetuje svoje telo a svoju krv za nás v najväčšej láske a vernosti.
Tu vypočuje naše biedne modlitby v nekonečnej trpezlivosti a pokore.

Tu udeľuje ľuďom milosti a požehnania bez počtu.
Jeho srdce oplýva dobrotou.

Pri svätom prijímaní milý Spasiteľ opúšťa oltár a ide do sŕdc kňaza a ľudí, ktorí prijímajú.

Svätá Coletta bola raz na svätej omši. Pri svätom premenení zrazu dala sa do kriku: „Ó Ježiš môj. Ó jeho anjeli. Ó jeho ľudia, hľaďte a počúvajte!"

Po svätej omši kňaz sa pýtal svätej Coletty, prečo tak kričala a plakala. Tu povedala: „Dôstojný otec, keď ste dvíhali svätú hostiu, videla som Spasiteľa s krvácajúcimi ranami na kríži. A počula som milého Spasiteľa ako úpenlivo sa modlil k nebeskému Otcovi:

„Ó najmilší Otče, ušetri úbohých hriešnikov pre mňa a pre moje horké utrpenie ochráň ich pred večným zatratením!"

(Vzaté z knihy „Das heilige Messopfer"
od P. Martina von Gochen.)

12. Co robí dieťa pri svätej omši?

Tu matika bude vštepovať dieťaťu najprv iba čo je veľkým písmom, keď potom dieťa pod jej osobným a častejším vedením celkom iste sa v tom vyzná, prejde k tomu čo je malým písmom.

Pred svätou omšou myslí:
Teraz vystupujem na vrch Kalvárie a postavujem sa pod kríž.
Potom sa modlí:

Milý Otče na nebi!
Obetujem ti svätú omšu
za seba,
za mojich rodičov a príbuzných,
za všetkých ľudí,
za úbohé duše v očistci,
najmä za ...

Na začiatku svätej omše myslí:
Mnoho je teraz anjelov na svätej omši.
Sú takí svätí, a

ja som sa dopustil mnohých hriechov,
nezaslúžil som, aby som mohol byť
pri oltári teraz, keď prichádza Ježiš.
Nezaslúžil som, aby som čerpal zo
svätej omše milosť a požehnanie.

Preto sa modlí pomaly a zbožne:

Ó milý Bože, kiež by som sa nebol
dopustil hriechov!
Ó milý Bože, nie som hodný, aby som
bol na svätej omši, lebo som zle robil.
Mám pred tebou veľkú vinu,
ale ty si milosrdný a dobrý.
Preto odním všetky moje hriechy,
aby som s čistým srdcom
mohol byť pred tvojím oltárom. Amen.

* Potom sa modlí:

Pane, zmiluj sa nad nami!
(tri razy) *
Kriste, zmiluj sa nad nami!
(tri razy)
Pane, zmiluj sa nad nami!
(tri razy)

* Keď kňaz obetuje chlieb a víno, dieťa sa modlí:

Milý Bože, obetujem s kňazom chlieb a víno.
Keď kňaz leje kvapku vody do vína, dieťa obetuje seba
samé. Modlí sa:

Ó Bože, hladím k nebesám,
darujem ti všetko, čo mám,
celé svoje srdce kladiem na oltár,
prijmi od svojho dieťaťa malý dar.

Teraz znovu sa modlí za všetkých ľudí až po sväté premenenie:

Milý Bože na nebi,
daj z tejto obety svätej omše
milosti mne a všetkým ľuďom,
aby sme ti verne slúžili
a neprišli do pekla!
Milý Otče nebeský,
daj milosti mojim rodičom a súrodencom,
všetkým kňazom a učiteľom,
všetkým príbuzným a kamarátom,
všetkým, ktorých milujem.

Čoskoro prichádzajú najsvätejšie a najdrahocennejšie chvíle, ktoré sú na svete: sväté premenenie.
Všetko mlčí.
Všetko kľačí.
Všetko hľadí smerom na oltár.
Aj dieťa tak robí.
Počúva, ako miništrant zacengá zvončekom.
Dieťa vie, že teraz prichádza Spasiteľ.
Počúva tiež, ako veľký zvon vcwiku oznamuje,
že teraz do kostola sostúpil Spasiteľ.

Keď kňaz ukazuje ľuďom svätú hostiu, vtedy dieťa sa modlí:

Pán môj a Boh môj!
Ó Ježiš, buď mi milostivý!
Ó Ježiš, buď mi milosrdný!
Ó Ježiš, odpusť mi všetky moje hriechy!

Keď kňaz ukazuje kalich s drahocennou krvou, vtedy dieťa sa modlí:

Ježišu, tebe žijem,
Ježišu, tebe umieram,
Ježišu, tvojím som v živote i smrti!

(V kalichu však nie je len krv milého Spasiteľa, ale tu je aj Spasiteľ celý a živý ako v ho9tii. Ale teraz mysli najmä na svätú krv.)

Po svätom premenení kňaz obetuje telo a krv Ježiša nebeskému Otcovi.

Dieťa obetuje s kňazom.

Modlí sa:

Milý nebeský Otče,
obetujem ti tvojho milého Syna
rukami kňaza,
aby som ti robil radosť.

Otec na nebi má veľmi veľkú radosť z tejto obety. Nič lepšieho nemôže človek obetovať milému Bohu.

Dieťa modlí sa tiež veľmi vrúcne za úbohé duše v očistci, ktoré tak túžia po Spasiteľovi a tak mocne dožadujú sa svätej omše:

Pane, odpočinutie večné daj úbohým dušiam,
svetlo večné nech im svieti!
Nech odpočívajú v pokoji.
Vezmi úbohé duše do neba.
Ježiš, tvoja svätá krv
nech prispeje k dobrému
nám a úbohým dušiam.

Nato sa modlí:

Spasiteľ, odním moje hriechy,
Spasiteľ, odním moju neposlušnosť,
Spasiteľ, odním moju lenivosť,
Spasiteľ, odním všetky moje zlé vrtochy,
Spasiteľ, odním všetky skryté hriechy,
Spasiteľ, odním všetky hriechy sveta,
Spasiteľ, daj všetkým ľuďom pokoja!

* Keď miništrant zasa zvoní,
dieťa vie, že teraz milý Spasiteľ
znovu sa zjaví na obetnom stole,
aby prišiel do srdca kňaza vo
svätom prijímaní.

Ako je to pekne, keď teraz aj dieťa môže pristúpiť ku svätému prijímaniu, aby prijalo do svojho chudobného srdoa obetovaného láskavého Spasiteľa!

Keď prijíma s kňazom, taik omšové modlitby platia ako modlitby ku prijímaniu.

Keď dieťa nemôže prijímať a nemá na srdci nijaký ťažký hriech, nech prosí milého Spasiteľa, aby duchovne prišiel k nemu.

* Modlí sa:

Milý Spasiteľ, príď ku mne
a urob ma dobrým dieťaťom.

Hneď po svätom prijímaní dieťa pozoruje, kedy kňaz požehná ľudí.
Vie, že pri kňazskom požehnaní niečo dostane od milého Spasiteľa.

* Pritom prežehnáva sa a hovorí:
Požehnaj ma Boh Otec
Boh Syn a
Boh Duch Svätý! Amen.

13. Môže dieťa modliť sa pri svätej omši aj inú modlitbu?

Áno.[1])

***14. Ako často musíme ísť na svätú omšu?**

Najmenej každú nedeľu a sviatok.
Dobré dieťa však chodí na svätú omšu tak často, ako môže.

15. Prečo je ťažkým hriechom, ak v nedeľu a sviatok nejdeme z vlastnej viny na svätú omšu?

1. Lebo nedeľa a sviatok zvlášť patria milému Spasiteľovi.
2. Lebo milý Spasiteľ pre nás sostupuje s neba na oltár a znovu prináša obetu kríža.

Ako zle by bolo, keby si cez túto svätú hodinu chcel radšej spať alebo sem-tam skákať, ako ísť na svätú omšu.

3. Lebo my to veľmi potrebujeme, aby sme prijali ovocie obety na kríži, ktoré osobitne dostávame pri obete svätej omše.
4. Lebo to rozkázal
Pápež je námestník milého Spasiteľa.

Malý Guido už v svojich siedmich rokoch veľmi dobre pochopil, že pri svätej omši milý Spasiteľ znovu sostupuje s neba na zem a za nás sa obetuje. Pri svätom premenení s veľkou pozornosťou spínal rúčky a hľadel na svätú hostiu a na kalich s drahocennou krvou. Raz povedal svojej učiteľke:

[1]) Dobre je, ak dieťa má modlitebnú knižočku, ktorá podáva najdôležitejšie modlitby kňaza detskou formou (viď dodatok). Dieťa tiež nech sa učí modliť vlastnými slovami pri svätej omši.

„Pozrite, slečna, keď pri svätom premenení sostupuje malý Ježiš na oltár, vtedy musím naň hľadieť. Pozerám mu do očú. Potom mu hovorím, čo si od neho žiadam. To je práve môj čas!" Niekedy matka by bola radšej, keby Guido bol dlhšie spal. Guido hovoril: „Ale, mama, ako môžeš tak myslieť? Vynechať svätú omšu a sväté prijímanie!"

Od toho času Guido denne smel ísť na svätú omšu.

O milej Matke Božej.

***1. Kde je teraz milá Matka Božia?**

V nebi u milého Boha.

2. Čím sa stala milá Matka Božia?

Kráľovnou neba a zeme.
Pomocnicou všetkých ľudí, ktorí k nej volajú.
Matkou mnohých, mnohých ľudských detí.
Sprostredkovateľkou všetkých milostí.

3. Smieme my Máriu prosiť o pomoc?

Áno, milý Spasiteľ sa teší,
keď si ju vysoko ctíme a k nej sa modlíme.

***4. Ako sa nazýva najkrajšia modlitba k milej Matke Božej?**

Zdravas, Mária,
milosti plná,
Pán s tebou,
požehnaná si medzi ženami
a požehnaný je plod života tvojho, Ježiš.
Svätá Mária, Matka Božia,
pros za nás hriešnych
teraz i v hodinu smrti našej. Amen.

5. Prečo Matka Božia môže pomôcť ľuďom?

Lebo aj pre nás je milosti plná;
lebo milý Spasiteľ rád splní všetky prosby milej Matky;
lebo ona najlepšie sa môže modliť.

6. Kedy sa modlia zbožné deti k milej Matke Božej?

Ráno,
večer,
v každej potrebe.

7. Ktoré dietky môžu očakávať osobitne veFkú ochranu a lásku od milej Matky Božej?

Tie dietky, ktoré sú jej zasvätené.

8. Ako matka zasvätí svoje dieťa milej Matke Božej?

Ide, keď je to možné, do kostola pred mariánsky obraz a tam sa modli napríklad takto:

Milá Matka Božia, moje dieťa nech je aj tvojím dieťaťom! Ochraňuj ho na tele i na duši! Urob z neho, čo ty chceš, nie čo ja chcem. Neopusť moje dieťa najmä v hodine smrti a priveď ho do neba. Milá Matka Božia, sľubujem ti, že budem vychovávať svoje dieťa dobre a zbožne a budem mu vlievať veľkú lásku k tebe, jeho nebeskej matke. Pomôž mi, aby som toto prisľúbenie verne dodržala a vykonaj, čo ja vo svojej slabosti nevládzem urobiť. Amen.

9. Kedy zasvätí zbožná matka svoje dieťa milej Matke Božej?

Matka to urobí len čo zvie, že milý Boh chce jej darovať dieťatko.

***10. Ako sa môže dieťa samo zasvätiť Márii?**

Modlí sa: Panna, moja Matka Božia,
daj, aby som bol výhradne tvoj!
Tvoj v živote i smrti.
Tvoj v nešťastí, úzkosti a potrebe.
Tvoj v kríži a horkej bolesti.
Tvoj v čase i vo večnosti.
Panna, moja Matka Božia,
daj, aby sonj bol výhradne tvoj!

Ó PANENKA MÁRIA!

11. Čo sa môže modliť v potrebe mariánske dieťa?

Ó Matka moja, pamätaj,
že som tvoj,
opatruj ma,
chráň ma ako svoje vlastníctvo. Amen.

12. Čo za osobitnú pomoc má očakávať zbožné mariánske dieťa od svojej nebeskej Matky?

Mária vyprosí jeho duši veľa milostí.
Vychová ho celkom pre milého Spasiteľa.
Ochráni ho od mnohého zlého.
Jeho modlitby rada vyslyší.
Nikdy ho neopustí,
najmä nie v hodine smrti.

13. Má to rád Spasiteľ, keď dieťa celkom patrí Márii?

Áno, veľmi rád!
On sám patril celkom Márii, a radšej má, keď dieťa prichádza k nemu z rúk jeho svätej Matky ako samo.

Malý Guido bol dieťaťom, ktoré rodičia zasvätili Matke Božej. Bol teda dieťaťom Matky Božej. Svoju nebeskú Matku miloval ešte viac než zemskú matku, a táto mu predsa bola najmilším na svete. Každý deň myslel na svoju nebeskú Matku a dňom i nocou posielal jej do neba veľa-veľa „Zdravas, Mária". Túto modlitbu hovorieval celkom pomaly a zbožne. Ako jedenásťročný smrteľne ochorel. Dostal silný záškrt. Reč mu pôsobila veľkú námahu, a pretože vedel, že musí zomrieť, sto ráz denne sa modlil: „Pros za mňa, lebo tu je hodina mojej smrti." Mária mu pomohla. Guido zomrel ako svätec. — Neskoršie Guidova matka hovorila: „Guido je dielom svojej nebeskej Matky."

O milosti pomáhajúcej.

***1. Môže prísť dieťa do neba samo od seba?**

Nie!
Potrebuje pomoc Božiu.

***2. Ako sa názýva pomoc Božia?**

Milosť pomáhajúca.

3. Všetkým Fuďom dáva milý Boh milosť pomáhajúcu?

Všetkým ľuďom dáva toľko milosti, aby boli spasení.

***4. Môžeme my urobiť, aby nám milý Boh daroval ešte viac milosti pomáhajúcej?**

Áno, veľmi ľahko.

***5. Ako to môžeme urobiť?**

Keď:
ľútostne sa spovedáme,
často a zbožne prijímame,
dáme sa birmovať,
zbožne sa zúčastňujeme na svätej omši,
zbožne sa modlíme,
prinášame obety.

***6. Kedy prinášaš malé obety?**

Keď z lásky k Ježišovi
1. nerobíš zlo, ktoré by si rád robil,
napr. nevadíš sa s inými deťmi,

2. robíš, čo milý Boh požaduje,
   napr. ráno ihneď vstaneš, keď matka ťa volá.
3. robíš, čo aj ináč teší milého Boha,
   napr. robíš viac než matka rozkázala,
   raz dáš inému dieťaťu svoje jablko,
   alebo čokoládu,
   nepiješ opojné nápoje,
   inokedy zriekneš sa zákuskov,
   nejdeš vždy na ulicu,
   raz nezahasíš smäd,
   čakáš na jedlo až pri átole.

***7. Najmä ktoré malé obety sú pekné?**

Keď chytro a dokonalo poslúchaš,
keď si so všetkým spokojný, čo ti rodičia dajú,
keď utrpenie trpezlivo znášaš:
keď si chorý,
keď máš bolesti,
keď mrzneš alebo sa potíš,
keď sa ti počasie nepáči,
keď nie si taký bohatý ako iní,
keď nie si taký múdry ako iní,
keď iní sú zazle s tebou,
keď musíš robiť, zatiaľ čo iní sa ihrajú.

***8. Čo je najdôležitejšie pri každej obeti?**

Aby si to robil z lásky ku Spasiteľovi.
Takáto obeť je svätá.

9. Ktorá obeť nie je svätá?

Keď prinášaš obeť nie pre Spasiteľa, ale len pre ľudí.
Keď napr. usilovne pracuješ len preto, aby ťa rodičia pochválili!

10. Aj nie svätá obeť má hodnotu pred Bohom?

Nie!

Anička žila jedenásť rokov — od r. 1911 do 1922. V prvých troch až do štyroch rokov nerada poslúchala. Radšej rozkazovala. Bola aj pyšná a stávala sa veľmi hnevlivou.

Ale keď Anička začala prinášať milému Spasiteľovi malé obete, stala sa inou. Ako šesťročná dostala prvé sväté prijímanie a od tejto svätej hodiny prinášala milému Spasiteľovi každú obeť, ktorú žiadal.

Vždy poslúchala chytro a presne. Ku svojej malej sestričke bola veľmi milá. Jej mladý život bol posiaty malými obeťami. Tieto malé obete boly najmä poslušnosť, ústupčivosť, trpezlivosť, „robenie radosti iným".

Toto milé dieťa raz povedalo:

„Už na zemi je veľa radostí, ale nie sú trváce. Jediné, ktoré trvajú, sú tie, za ktoré sa priniesla obeť".

Aby nezabudla na prinášanie obetí, Anička dala si nakresliť stromy s celkom holými vetvami. Keď priniesla obeť, nakreslila si naň lístok.

11. O akú milosť máš najmä prosiť?

Aby si milého Spasiteľa vždy ešte viac miloval.

***12. Môžeš urobiť aj to, aby iní ľudia dostali milosť pomáhajúcu?**

Áno, keď sa za nich modlíš,
za nich navštevuješ milého Spasiteľa v kostole,
za nich obetuješ sväté prijímania,
za nich ideš na svätú omšu,
za nich prinášaš malé obete,
za nich v utrpení si trpezlivý.

Anička sa hlboko zarmútila, keď počula, že istý hriešnik urazil milého Spasiteľa. Modlila sa:

„Ó môj Bože, odpusť mu!"

Anička mala veľkú túžbu priviesť všetkých hriešnikov k milému Spasiteľovi. Raz povedala matke:

„Veľa hovorím s Ježišom o hriešnikoch."

Prinášala rozličné malé obete, aby sa polepšil istý úbohý hriešnik. Nezunovala sa modliť a obetovať, kým sa to stalo.[1]

[1]) Milá matka, čo som ti písala na prvých stranách tejto knižočky o rozvážnosti, to najmä tu platí. Nenúť deti „prinášať obete". Požaduj od nich veľkú poslušnosť a snášanlivosť, ale nehovor vždy: buď milým Spasiteľovi -— najmä nie, keď dieťa je zle naladené. Zisti, koľko tvoje dieťa znáša. V ohni rozčúlenia, či so strany tvojej alebo dieťaťa, sa nehovorí o náboženstve. Také náboženské smýšľanie by iba deťom škodilo.

O poslednom dni.

1. Ktorý je posledný deň?

To je ostatný deň sveta.

2. Čo sa stane vtedy?

Na nebi sa zjaví nádherný kríž.
Vtedy príde na oblakoch Spasiteľ s veľkou slávou.
Anjeli ho budú sprevádzať.
Všetci ľudia vstanú z hrobov.
Všetci musia ísť ku Spasiteľovi.
Dobrí ľudia budú mať krásne telo, podobné ako mal milý Spasiteľ pri zmŕtvychvstaní.
Zlí ľudia budú mať ošklivé telo.
Teraz bude milý Spasiteľ Boží spravodlivým sudcom.
Postaví dobrých ľudí na svoju pravú stranu, zlých na ľavú stranu.
Potom dobrí ľudia s milým Spasiteľom budú môcť ísť navždy do neba.
Zlých ľudí odvedú diabli do pekla.

O viere.

1. Počúvaj: **Otec príde s cesty domov a hovorí: Teta je ťažko chorá. Je veľmi bledá. Môže každý deň zomrieť. Uveríš to otcovi?**

Áno, uverím to otcovi. Ja som to síce nevidel, ale otec to videl, a otec ma neoklame.

2. **čo teda znamená veriť?**

Veriť znamená, držať za pravdu to, čo mi iný hovorí.

3. **Ako sa nazýva viera, keď ľudia si navzájom veria?**

To je ľudská viera.

4. **Je potrebná táto ľudská viera?**

Áno, táto ľudská viera je nevyhnutná. Dieťa musí veriť, čo hovorí otec, matka, učiteľ. Aj dospelí ľudia musia si navzájom veriť a dôverovať. Bez tejto viery spoločný život je nemožný.

5. **Čo by to bolo, keby si otcovi, matke alebo učiteľovi povedal: Ja ti to neverím?**

Bola by to pre nich jedna z najťažších urážok. Bolo by to tak, ako keby som povedal: Otec, matka, ty lužeš! Učiteľ, ty lužeš!

6. **Vždy je všetko pravda, čo hovoria ľudia?**

Nie, ľudia môžu klamať, môžu sa mýliť, môžu luhať.

7. Kto však nemôže luhať a mýliť sa?

Milý Boh nemôže luhať a mýliť sa.
Čo hovorí, všetko je pravda.

8. Ako sa nazýva tá viera, keď veríme, čo Boh hovorí?

To je kresťanská viera.

9. Čo teda znamená kresťansky veriť?

Kresťansky veriť znamená, pokladať za pravdivé to, čo Boh povedal, lebo on sa nemôže mýliť ani luhať.

10. Nevyhnutná je táto kresťanská viera?

Áno, je nevyhnutná.

Bez tejto kresťanskej viery nemožno sa Bohu páčiť, a preto nemožno prísť do neba.

11. Čo by bolo, keby si neveril milému Bohu?

Bola by to najťažšia urážka Boha, najväčší hriech.
Bolo by to, ako keby si milému Bohu povedal: Ty lužeš, nemožno ti dôverovať!

Milý Spasiteľ — to všetko už sme sa navzájom učili v tejto knižočke — je Syn Boží. Pre nás prišiel s neba na zem. Prišiel s druhého sveta, aby nám povedal, ako je tam, a čo musíme robiť, aby sme sa stali šťastní už tu na zemi a raz v nebi. Tri roky učil ľudi. Všetky svoje zázraky 'robieval, aby mu ľudia verili a dôverovali. Nič ho tak netešilo ako viera a dôvera ľudí. Raz prišiel k Ježišovi popredný muž a hovoril:
„Pane, nie som hodný, aby si vošiel do môjho domu, ale len povedz slovo a uzdraví sa môj sluha."
Ježiš ho veľmi pochválil a sluhu mu hneď uzdravil. Tak sa to často stávalo. Stalo sa aj to, že ľudia nechceli veriť. To zarmútilo milého Spasiteľa. Áno, ba aj plakal nad neverou. On vedel, že ľudia, ktorí neveria, nemôžu prísť do neba.
Preto Spasiteľ chcel, aby ľudia prijali všetko, čo kázal. Preto — aj o tom sme sa už v tejto knižočke učili — poslal prv, než sa vrátil do nebies, apoštolov do sveta, aby hlásali miesto neho. Namiesto apoštolov prišli: pápež a biskupi so svojimi pomocníkmi, kňazmi.

Tak milý Spasiteľ poslal kňaza. Preto ver mu tak, ako by to hovoril sám Spasiteľ.
„Kto vás počúva, mňa počúva!
Kto vami pohrdne, mnou pohrdne!'*

12. Čo chce milý Spasiteľ, aká má byť tvoja viera?

Vrúcna!
To znamená:
silná, bez pochybovania,
úplná, bez vynechania niečoho,
živá, máš robiť, čo viera prikazuje.

13. Čo je táto silná, úplná a živá viera?

Veľmi veľká milosť od milého Boha.

14. Ako môžeš si vyžiadať túto veľkú milosť od milého Boha?

1. Keď budeš dobre počúvať, čo milí rodičia, učiteľ a kňaz ti vysvetľujú a rozprávajú o svätej viere.
2. Keď zbožne prosíš milého Boha o túto vieru.

15. Ako môžeš prosiť o vieru?

Milý Bože, pomôž mi veriť!
Milý Ježiš, posilni moju vieru!

16. Povedz mi, čo veríš?

Verím, že je jeden Boh.
Verím, že v Bohu sú tri božské osoby.
Verím, že Boh stvoril anjelov, svet a ľudí.
Verím, že hriech obráža milého Boha.
Verím, že ťažký hriech nám nebo zamyká.
Verím, že Ježiš Kristus je jednorodený Syn Boží.
Verím, že Ježiš Kristus prišiel na zem, aby nás vykúpil.
Verím, že najčistejšia Panna je Matka Ježiša.
Verím, že Ježiš Kristus za nás trpel a zomrel na kríži.
Verím, že Ježiš Kristus nám zaslúžil všetku milosť a znovu nám otvoril nebo.
Verím, že Ježiš z hrobu živý vstal a vstúpil na nebesá.
Verím, že Ježiš je prítomný v najsvätejšej Sviatosti Oltárnej.

Verím, že svätá omša je tá istá obeta ako obeta na kríži, iba sa prináša nekrvavým spôsobom.
Verím, že Duch Svätý je tretia Božská osoba.
Verím, že katolícka Cirkev je námestníčka milého Spasiteľa, aby na jeho mieste odpúšťala hriechy, udeľovala milosti a viedla nás do neba.
Verím, že v posledný deň všetci vstaneme zmŕtvych s telom a s dušou.
Verím, že dobrí vstanú k večnému životu v nebo.
Verím, že tí, ktorí zomrú v ťažkom hriechu, vstanú k večnému trestu do pekla.

17. Ktorá modlitba nakrátko obsahuje to, čo verí kresťan katolík?

Verím v Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme; i v Ježiša Krista, Syna jeho jediného, Pána nášho, ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie Panny; trpel pod Pontským Pilátom, ukrižovaný umrel i pochovaný bol; sostúpil do pekiel, tretieho dňa vstal zmŕtvych, vstúpil na nebesia, sedí na pravici Boha Otca všemohúceho, odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych. Verím v Ducha Svätého, v svätú Cirkev všeobecnú, v svätých obcovanie, v hriechov odpustenie, v tela zmŕtvych vzkriesenie a v život večný. Amen.

18. Ako môžeš milému Bohu v jednej vete vyjadriť svoju vieru?

0 môj Bože, verím všetko, čo si povedal,
lebo ty sa nemôžeš mýliť ani luhať.

Modlitby pre dieťa.

Moje milé dieťa! Prv než by sme sa rozlúčily, chcela by som ti povedať ešte vetičku:
Modli sa — áno, modli sa cez celý život každý deň.
Keď to budeš robiť, potom sa nebojím o teba. Všetci, ktorí milujú Spasiteľa, radi sa modlia. V nebi nie je ani jediný, ktorý by sa nebol modlil. A zo všetkých, ktorí sú v pekle, ani jeden by tam nebol, keby sa bol modlil. Skutočne je pravda:

Kto sa správne modlí, správne žije!
Kto sa zle modlí, zle žije!
Kto sa vôbec nikdy nemodlí,
žije bez Boha, bezbožne.
Kto bezbožne žije a zomrie,
je zatratený.

Osobitnú silu má modlitba, keď otec, matka a deti sa modlia spoločne, nahlas. Preto rád sa modli s milými rodičmi a súrodencami. Vtedy je milý Spasiteľ medzi vami. Sám to povedal. Ale nie vždy sa možno spoločne modliť; vtedy sa modli sám. Povieš milému Bohu, čo ti leží na srdci práve tak, ako by si to povedal otcovi alebo matke. Niekedy azda nič ti nepríde na um; vtedy sa,modli modlitby, ktoré vieš nazpamäť. Dobre si prezri modlitby v tejto knižočke a každú, ktorá sa ti zapáči, modli sa cez celý život ozaj často, ozaj zbožne!

1. **Najkrajšia modlitba:** Otčenáš, viď str. 27.
2. **Vierovyznanie,** viď str. **114.**
3. **Pri vstávaní:** Spasiteľ, z lásky k tebe vstanem chytro hore!

4. Ranná modlitba:

Ó Bože, ty si ma tejto noci
otcovsky strážil, bol na pomoci,
za to ťa chválim a oslavujem,
za všetko dobro ti ďakujem.
Chráň ma aj v každej chvíli dňa
od hriechu, smrti a od každého utrpenia.
Vo všetkom, čo budem myslieť, hovoriť a robiť,
najlepší Otče, ráč ma požehnať.
Mária, pros pri nebeskom tróne
za mňa u Ježiša, tvojho Syna.
Chvála buď vždy tvojej vznešenosti
odteraz až do večnosti!
Anjel Boží, strážca môj,
prosím, chráň ma, pri mne stoj! Amen.

5. **Dobrý úmysel,** viď str. 20, otázka 6, str. 49, otázka 49.

6. Večerná modlitba:

Prv než na odpočinok sa dám,
ruky i srdce k Bohu zdvíham.
Ďakujem ti za každý dar,
čo som od teba prijal.
Bože, urazil som ťa,
odpusť mi, prosím ťa.
Potom, keď oči zatvorím,
anjel tvoj nech ma stráži, keď spím.
Ó Mária, najmilšia moja mať,
chcem tvojím vždy zostať,
nechaj ma tebe sa odovzdať.
Ty, Spasiteľu môj, Ježišu Kriste,
môj Boh a všetko, verím to iste:
tak zatvor ma do svojich rán,
nech spokojný, čistý spánok mám. Amen.

7. Ľútosť, viď str. 76.
8. Na **svätej omši,** viď modlitby na str. 95—99.
9. Pri spovedi; pozri str. **72—78.**
10. Pri svätom prijímaní, viď str. 84—86.

11. Pri návšteve Spasiteľa v kostole, viď str. 81—83.

12. Pri práci: Ježiš, **z** lásky k tebe!

13. V núdzi: Sladké srdce Máriino, buď mi na pomoci!

14. Pred krížom a v sviatok:

Pane Ježišu Kriste, ďakujem ti,
že si za mňa zomrel.
Ach, nedaj, aby tvoja krv a tvoje utrpenie
boly na mne stratené! Amen.

15. K Márii, viď str. 101—105.

Zdravas, Kráľovná, Matka milosrdenstva, život, sladkosť i nádej naša, zdravas. K tebe voláme vyhnaní synovia Evy. K tebe vzdycháme nariekajúci a plačúci v tomto slzavom údolí. A preto, Orodovnica naša, obráť k nám milosrdné oči svoje, a po tomto putovaní ukáž nám Ježiša, požehnaný plod života svojho. Ó milostivá, ó dobrotivá, ó sladká Panna Mária!

Pod tvoju ochranu utiekame sa,- svätá Božia Rodička, prosbami našimi nepohŕdaj v potrebách našich, ale z každého nebezpečenstva vysloboď nás vždy, ty slávna a požehnaná Panna. Pani naša, Prostrednica naša, Orodovnica naša, so Synom svojím nás smier, Synovi svojmu nás porúčaj a k Synovi svojmu nás priveď, ó sladká Panna Mária. Amen.

Rozpamätaj sa, ó najláskavejšia Panna Mária, že od vekov nebolo slýchať, žeby bol voľakto opustený, kto sa pod ochranu tvoju utiekal, teba o pomoc prosil alebo o prímluvu žiadal. I ja touto dôverou povzbudený, k tebe, Matka, Panna panien, sa ponáhľam; k tebe prichádzam, k tebe sa uchyľujem ja stenajúci hriešnik. Matka večného Slova, nezavrhni moje slová, ale ich milostivé vypočuj a vyslyš. Amen.

16. K Anjelovi strážcovi, viď str. 37.

17. Ku svätému Michalovi archanjelovi, viď str. 38.

18. Za rodičov:

Porúčam ti rodičov svojich,
milý Bože, chráň mi ich.
Za dobré, ktoré mi urobili,
daj, aby od teba odplatu dostali.

19. Za hriešnikov, zomierajúcich a úbohé duše:

Božské Srdce Ježišovo, obráť hriešnikov,
zachráň zomierajúcich,
vysioboď úbohé duše z očistca!

20. Za úbohé duše:

Ó Bože, pre milosrdenstvo tvoje daj dušiam zomrelých nech odpočívajú v pokoji! Amen.

21. Večerná modlitba matky pri dieťati:

Večer ticho k nám prichádza,
práca dňa už sa neprevádza,
Ježiš, chcem ťa ešte raz pozdraviť
a dobrú noc ti prejaviť!
Spasiteľ, požehnanie svoje nám daj,
tvojou Božou silou zastávaj
mňa i všetkých milých mojich,
dobrú noc daj — sme v rukáqji tvojich!

Modlitby matky za seba.

Ty, ó Pane, si mojou trpezlivosťou a silou. Ty si mojím svetlom a poradcom. Sveril si mi toto dieťa, aby som prebúdzala jeho slabé sily, cvičila a vytvorila z neho dobrého kresťana. Daj mi teda nech sa zdokonalím a tak dávam pozor na svoje počínanie, aby som deťom ako matka svietila príkladom vo všetkom dobrom. Amen.

Najsvätejšie Srdce Ježišovo, prameň každého dobra! Klaniam sa ti: milujem ťa a z hĺbky srdca ľutujem za svoje hriechy. Tebe darujem svoje úbohé srdce, učiň ho poníženým, trpezlivým, čistým, aby zodpovedalo všetkým tvojim želaniam. Učiň, ó dobrý Ježišu, aby som v tebe žila a ty vo mne! Chráň ma v nebezpečenstvách, potešuj ma v zármutku; udeľ mi zdravia tela, pomoci v mojich časných podujatiach, tvojho požehnania pre každé moje dielo a milosti svätej smrti.

(Odporúčal Benedikt XV. a opatril odpustkami 100 dní.)

Záver.

„Keď Pán nestavia dom, márne ho ľudia stavajú."

Preto zostáva nám nielen pracovať pre deti, ale aj modliť sa za ne: Ó milá Matka ustavičnej pomoci,
prijmi deti pod svoju ochranu! •

Predovšetkým odporúčame ti ich nevinné duše.

Ochraňuj ich krstnú nevinnosť!

Daj, aby ich rodičia a učitelia si uvedomili svoje vysoké úlohy.

Najmä ti odporúčame, ó Matka ustavičnej pomoci:
všetky deti-siroty,
všetky pohanské deti,
všetky deti pijanov,
všetky deti dedične zaťažené,
všetky deti hladujúce a opustené,
všetky deti zvedené,
všetky deti zle vychované,
všetky deti vzdialené milému Bohu,
všetky deti ťažko sa prehrešujúce.
Ach, milá dobrá Matka, maj súcit s tými všetkými a pomôž im! Amen.

Ó Ježiš, priateľ dietok, požehnaj deti celého sveta!

(300 dní odpustkov.)

Pramene,

ktoré boly použité pri sostavení tejto knižočky.

„Katholischer Volkskatechismus" von Spirago. Opitz, Warnsdorf.
„Vollständige Katechesen fiir die untere Klasse der katholischen Volkschule" von Gustáv Mey. Herder, Freiburg i. Br.
,.Unser kleines Kommunionkind" von Karí Sudbrack S. J. Missionsdruckerei Steyl, Post Kaldenkirchen, Rheinland.
„Lebensvoller Religionsunterricht tur das zweite Sehuljahr" von Dr. Gregor Rensing. Schwann, Diišseldorf.
, Die Kinderkommunion in Geiste der Kircbe", I. Bändchen von H. A. Heiser. Rauch, Wiesbaden.
„Erstbeichtunterricht" von J. Schwarz. Badersche Verlags-Anstalt, Rottenburg a. N.
,.Kleiner Katechismus" von H. Bosch. Verlag Räber & Cie., Luzern.
„Unsere Schutzengel" von Dr. Klimsch. St.-Joseph-Bucherbruderschaft, Klagenfurt.
„Die heiligen Schutzengel" von Ch. Pesch SJ. Herder, Freiburg i. Br.
„Der Engel des deutschen Volkes" von Jos. Bernhart. Ars sacra. Munchen.
„Katholischer Kindergarten" von F. Hattler SJ. Herder, Freiburg i. Br.
„Jesus und ich bei der heiligen Messe". Messgebete von Elisabeth v. Schmidt-Pauli, Schulbruder-Verlag, Kirnach-Villingen.
„Mein Jesus bist du da?", Biichlein zum Beten fiir kleine Kinder, von H. Kautz. Benziger, Einsiedeln.
, Annthrinken" von M. Kreuser. Laumannsche Buchhandlung, Diilmen i. Westf.
„Der kleine Guido". Den lieben Kinder erzählt von O. Th. Muller. Ars sacra, Munchen.
„Ein kleiner Held" (Guido) von O. Th. Muller. Ars sacra, Munchen.
„Die Geschichte des kleinen Guido" von Jón Svensson. Herder, Freiburg i. Br.
„Weihet die Kinder Maria!" Kanisiuswerk, Freiburg, Schweiz.
, Das innerliche Leben" von P. J. Tissot. Verl. vormals Manz, Regensburg.
„Die Blume von Annecy" (Anna von Guigné) von E. M. Lajeunie. Ars sacra, Munchen.
„Flores Martyrum" von Joseph Credo. Editions „Alsatia", Colmar.
„Erklärung des heiligen Messopfers" von P. Martin von Cochem. Benziger, Einsiedeln.

Tlačou knihtlačiarne Spolku sv. Vojtecha v Trnave.